ΈΤΟΣ Δ' ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (ΚΥΠΡΟΥ) 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1909 ΑΡΙΘΜ. 190

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αἱ ἐπιστολαὶ τῇ Διευθύνσει. ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 34. Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρ. 2

Ὑπεύθυνος Ἰδιοκτήτης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΝΕΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΝΕΟΥΣΑΝ ΦΑΤΡΙΑΝ ΕΝΕΣΙΣ

Ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ κληθέντος ζητήματος κατεδείχθη ἐμφανῶς ὅτι προσωπικὰ τελείως ἐλατήρια ὤθησαν ἀσήμαντον μερίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς Κύπρου πληθυσμοῦ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν μέγαν λαϊκὸν ὄγκον, ὅστις κατεδείκνυεν ἰσχυρὰν τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως ὁρίσῃ ὡς διάδοχον τοῦ ἀοιδίμου Σωφρονίου ἄνδρα δυνάμενον νὰ ἐπιτελῇ δεόντως τὰ βαρέα καθήκοντα τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἐν ὑποδούλῳ χώρᾳ ἀρχηγοῦ· πρόσωπα ἐπιθυμοῦντα ὅπως οὐχὶ μόνον κατέχωσιν αὐτὰ τὰ ἀνώτατα ὡς πρὸς τοὺς Κυπρίους πολιτικὰ ἀξιώματα ἀλλὰ καὶ διαθέτωσι κατὰ βούλησιν τὸ ὕψιστον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀξίωμα περιβάλλοντες οἱονεὶ διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν οἱονδήποτε ὑφ' ἑαυτῶν εὐνοούμενον διὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μανδύου καὶ σκήπτρου, ἐμηχανεύθησαν τὰ πάντα ὅπως διὰ πειθηνίων ὀργάνων ἀποκλείσωσιν ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα per fas et per nefas ἐκεῖνον ἑστις δι' ἐθνικωτάτης κατὰ τὸ παρελθὸν πολιτείας εἶχε καταλάβει ἐξέχουσαν ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Παγκυπρίου θέσιν· ἐνθαρρυνόμενοι, φαίνεται, ἐκ τῆς πρστέρας ἀνεκτικότητος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἔνοχον ἀπροθυμίαν οὐν ἄλλοις ἐπιδεικνύοντος περὶ τὴν ἐξάσκησιν ἱερωτάτων καὶ ὑψίστων δικαιωμάτων, ὑπέλαβον ὅτι ἠδύναντο, ἐπωφελούμενοι τῆς παρατηρουμένης φαινομενικῆς νάρκης καὶ ἀναβιβάζοντες διὰ τῆς ἰδίας μόνον προσωπικῆς ὑποστηρίξεως ἐπὶ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τὸν τυχόντα ρασοφόρον, νὰ ἔχωσι τοῦτον ἀνίσχυρον αἰχμάλωτον τῶν ἑαυτῶν προθέσεων καὶ σκοπῶν. Τὸ ὄνομα ὅπερ ἐφέρετο καὶ πρὸ τοῦ θανάτου εἰσέτι τοῦ ἀειμνήστου Σωφρονίου ἀνὰ τὰ στόματα πάντων ἀνέξαι ἕτως ὡς δυνάμενον δι' ὑπερόχου ἐπιβολῆς νὰ πληρώσῃ τὸ μέγα κενὸν, ὅπερ ἤθελε δημιουργηθῇ μετὰ τὴν τελευταίαν πνοὴν τοῦ Πρωθιεράρχου τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἤχει καλῶς εἰς τὰ ὦτα τῶν τυραννίσκων διότι ἐγνώριζον καλῶς οὗτοι ὅτι αὐτοῦ Ἀρχιεπισκοπεύοντος θἀπεκλείετο ἐξ ὅλων τῶν διευθύνσεων πᾶσα τῶν προσωπικῶν αὐτῶν βουλευμάτων πρόσβασις καὶ θὰ ἐτερματίζετο οὕτω διὰ σιδηροῦ χαρακτῆρος ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς κομματικῆς βασιλείας.

Ποῖος θὰ ἦτο ὁ θρασὺς καὶ αὐθάδης ἑστις θἀπετόλμα νὰ ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ ἀδαμαντοκόλλητον Ἀρχιεπισκοπικὸν μῆλον χωρὶς νὰ κλίνῃ ταπεινῶς τὸ γόνυ καὶ ἐκλιπαρήσῃ τὴν πανσθενῆ ὑποστήριξιν τῆς ἀπὸ ἐτῶν ἐπιβεβλημένης κομματικῆς ὀλιγαρχίας; ἡ ἀσέβεια πρὸς τὴν ὑψηλοτάπεινον μεγαλειότητα τῶν διευθυνόντων ἀπὸ πολλοῦ τὰ κοινοτικὰ πράγματα ἁπάσης τῆς Νήσου προεβήλουν μετὰ μεγαλαυχίας ὅτι θὰ ἰσοδυνάμει πρὸς ἀπόφασιν ἠθικῆς αὐτόχρημα αὐτοκτονίας· τοιαύτη ψυχολογικὴ ταραχὴ ἐγεννήθη εἰς τοὺς αὐταρχικῶς διέποντας τὰ πολιτικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ τῆς Κύπρου πράγματα, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας ὤμοσαν ἀένναον πόλεμον πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ τότε Ἁγίου Κιτέου ἐννοοῦντος νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Μητέρα Πατρίδα, ἐὰν τυχὸν ἐκαλεῖτο, οὐχὶ ὡς κομματικὸν νευρόσπαστον ἀλλὰ μετὰ τοῦ κύρους καὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἀνερχομένου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς Πολιτείας ἢ Ἐκκλησίας διὰ τῆς ψήφου τοῦ κυριάρχου λαοῦ.

Ἐὰν ὅμως εἰς τὴν ἔκτοτε μορφωθεῖσαν πεποίθησιν περὶ τῶν προσωπικῶν ἐλατηρίων ἀνοσίου εὐαρίθμων ἀνθρώπων ἀγῶνος ἀμφισβητεῖται ἡ ὀρθότης, ἄλυσις συνεχὴς γεγονότων ὁλοκλήρου δεκαετίας πείθει καὶ τὴν μάλιστα δύστροπον πλὴν ἀμερόληπτον διάνοιαν ὅτι δὲν διηρέθη ὁ λαὸς ἕνεκα ὑψηλῶν ἀρχῶν ἀλλ' ὅτι τὸ ἔνυσμα τῆς κομματικῆς πυρκαϊᾶς ἥτις ἀπειλεῖ δι' ἀποτεφρώσεως ὕψιστα ἠθικὰ καὶ ἐθνικὰ ἡμῶν συμφέροντα ἐτέθη ὑπὸ χειρῶν κακοβούλων καὶ ἐγκληματικῶν. Δὲν ὁμιλεῖ πλέον ἀβέβαιος προγνωστικὸς δεινῶν ἐπακολουθημάτων φόβος, ἀλλ' αὐτὰ τὰ πράγματα δι' ἀδεκάστου καὶ εἰλικρινοῦς φωνῆς διακηρύττουσιν ὅτι ἀτομικοὶ μόνον λόγοι ἐπεζήτησαν ὅπως καταπολεμηθῇ λυσσωδῶς καὶ ἐξοντωθῇ εἰ δυνατὸν παράγων μέγιστος τῆς προαγωγῆς τῶν γενικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ συμφερόντων.

Ὅτι οὐδεμία ἠθικὴ ἀρχὴ θ' ἀπετέλει τὸν γνώμονα τῆς κατὰ τὴν διαρρεύσασαν δεκαετίαν πορείας τῆς καταράτου φατρίας καταδεικνύεται πασιφανέστατα ἐκ τῆς δεινῆς ἀνακολουθίας ἥτις ἐχαρακτήρισεν ἁπάσας αὐτῆς τὰς πράξεις· διαδοχικῶς ἠγωνίσθη αὕτη ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τάχα τῆς Κυπριακῆς ἐκκλησίας ἣν εὑρίσκοντο κατ' αὐτοὺς τέκνα τῆς Κύπρου ὅπως καταπροδώσωσιν εἰς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ἐ' καὶ τῆς ταπεινωτικῆς ὑποδουλώσεως εἰς τὰς αὐταρχικὰς ὁρέξεις τοῦ ἐν λόγοις μεγαλοπράγμονος Ἰωακεὶμ τοῦ Γ' τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας, ἧς οἱ φιλελεύθεροι ὄντως διοικητικοὶ θεσμοὶ χλευάζονται ὑπὸ τῶν ἐλαφρῶν ὀργάνων τῶν σπειραϊκῶν βουλευμάτων.

Τὸ κομματικὸν οὕτω συμφέρον ἐπέβαλεν ἐπανειλημμένως πλήρη ἀντίφασιν τὴν φατρίας πρὸς ἑαυτὴν ἀφροντιστούσης προδήλως πρὸς τὴν ἰδίαν ἀξιοπρέπειαν καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν παραλογιζομένη δεινῶς ὑπολαμβάνει ὅτι περισώζει θρυμματισθεῖσαν διὰ τῶν ἑαυτῆς πράξεων κομματικὴν φιλοτιμίαν.

Ἐν τούτοις ἡ ἀλόγιστος τακτικὴ τοῦ παρελθόντος συνεχίζεται καὶ σήμερον ἀκέμη ὅτε καὶ κατὰ λογικὴν Κορεάτου ἡ Ἀβυσσηνοῦ οὐδεμία ὑπολείπεται—μετὰ τὴν νίκην τῆς Παγκυπρίου θελήσεως κατὰ τῆς σπειραϊκῆς ὑστεροβουλίας—βάσις ἐφ' ἧς νὰ στηρίξωσι καὶ ἀσθενέστατα καὶ τὴν ἐλαχίστην κομματικὴν ἐλπίδα· ἀφοῦ ἤδη πλέον ἢ ἅπαξ ἀπεδείχθη ὅτι αἱ πυκναὶ φάλαγγες τῆς ἀπολύτου πλειονότητος προθυμοῦνται ὅπως ἀντιμετωπίσωσι καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον ἐν τῇ ἀμύνῃ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῶν ἐθῶν καὶ θεσμίων, ἧς τὰ ἀποτελέσματα ἔχουσι πασίδηλον ροπὴν καὶ ἐπὶ τὴν πορείαν τῶν πολιτικῶν ἡμῶν πραγμάτων, ἀφοῦ ἐπῆλθεν ὁριστικὸν καὶ ἀμετάκλητον ἀποτέλεσμα ὅπερ δι' οὐδενὸς ἀνθρωπίνου μοχλοῦ δύναται νὰ μετακινηθῇ, ἔσχον τὴν ἀφροσύνην καὶ τὴν ἀσέβειαν ὅπως ἐξακολουθῶσιν ἀναμιγνύοντες τὰ Ἀγγλικὰ δικαστήρια εἰς ὑπόθεσιν καθαρῶς ἐκκλησιαστικήν, διαπράξωσι δηλονότι ἔγκλημα ὅπερ αὐτοὶ οὗτοι καταλογίζουσιν εἰς τὴν πολεμουμένην ἐθνικὴν μερίδα.

Ἐν τούτοις ἐν ᾧ διὰ τῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου κατηνέχθη βαρύτατον ράπισμα κατὰ τοῦ χαλκόχρου προσώπου τῆς συντριβείσης φατρίας, τὸ πασίγνωστον ὄργανον τοῦ ἀναβόχου τῶν εὐσεβῶν σπειραϊκῶν πόθων καὶ κενῶν ἐλπίδων φλυαρεῖ εἰσέτι περὶ παρατάσεως τοῦ ἀθλίου ἀγῶνος κατ' αὐτῆς τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας, ἣν Ἱεράρχης σθεναρὸς καὶ ὑπέροχος ἀπὸ ὀκτὼ ἤδη μηνῶν διευθύνει· σκέπτονται, γράφει, ἂν δὲν πρέπῃ νὰ ἐφεσιβάλωσι τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τοῦ Ἰδιαιτέρου Συμβουλίου τοῦ Ἄνακτος, οὐχὶ βεβαίως διότι φρονεῖ ἐν πεποιθήσει ὅτι θὰ γίνῃ νέον δεινὸν τοιοῦτο τῆς μειονοψηφίας σφάλμα ἢ ὅτι γενόμενον θὰ ἐπιφέρῃ ἀποτέλεσμα ἄλλο πλὴν τοῦ γελοίου, ἀλλ' ἵνα παράσχῃ μίαν εἰσέτι κομματικὴν ἔνεσιν εἰς τὴν λιποψυχοῦσαν Ἑνωτικὴν μερίδα καὶ παρατείνῃ ἐφ' ὅσον εἶνε ἀκόμη δυνατὸν τὴν ζωὴν ἣν μετ' ἀθλίας ἠθικῆς διαίτης ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην αὕτη διάγει.

Διὰ πολυμήνου ἀρθρογραφίας ἐφάνη ὅτι τὴν κομματικὴν αὐτῶν ὕπαρξιν ἐξήρτησαν οἱ ἀγαθοὶ ἀντίπαλοι ἀπὸ τῆς ἐκβάσεως τῆς διασήμου Ἀρχιεπισκοπικῆς δίκης καὶ ἤδη ὅτε τὸ διάταγμα περὶ ἐξετάσεως μαρτύρων ἐν Κωνσταντινουπόλει πανηγυρικῶς ἠκυρώθη, κατελήφθησαν ὑπὸ δεινῆς παραζάλης ἥτις ἄγνωστον εἰς ποῖα νέα ὁλισθήματα θέλει ἐξωθήσει τούτους· ὁ ὄχλος δὲν εἶνε βεβαίως συμφέρον ὅπως καταλειφθῇ ἄνευ θέματος συζητήσεως, ἡ σπειραϊκὴ συνείδησις δέον νἀποναρκωθῇ διὰ νέου δηλητηρίου ὅπως μὴ τυχὸν ἀφυπνισθῇ ἀπὸ τοῦ ληθάργου καὶ ἀντιληφθῇ τὴν ἄβυσσον εἰς ἣν ἀστόργως ὑπὸ τῶν διευθυνόντων αὐτὴν κατερρίφθη, ἀπόλυτος ἐν γένει ὑπάρχει ἀνάγκη ὅπως νέα καυστικὴ ὕλη τροφοδοτήσῃ τὴν κομματικὴν πυρκαϊάν, ἵνα μὴ τυχὸν ἀραιωθῶσιν ἔτι μᾶλλον αἱ ἀρκούντως ἤδη ἠραιωμέναι ἑνωτικαὶ τάξεις· ἀλλὰ μέχρι πότε πάντα ταῦτα; ἐφόσον διαρκεῖ ἡ ὑβριστικὴ καὶ ἐπιβεβλημένη ἐξορία ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ, δημαρχιακοῦ καὶ τῶν ἄλλων μεγάρων εἰς ἣν ὑπέβαλε τοὺς πολιτικοὺς ἐκπτώτους ἡ σώφρων καὶ λελογισμένη τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ φιλοπατρία.

Ἀλλὰ μήπως ἐλλείπουσι διὰ τοὺς φιλοδόξους καὶ ἀρχομανεῖς τῆς σπείρας ἀρχηγοὺς ἄλλα πλὴν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος στάδια, ἐπὶ τῶν ὁποίων νἀγωνισθῇ—ἂν ὑπάρχῃ ἐννοεῖται—ἡ πολιτικὴ αὐτῶν ἀξία, ἐκδηλωθῇ ἡ ἀγάπη αὐτῶν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ πατρίδα, ὅπως ἀνακτηθῇ οὕτω ἀπολεσθεῖσα ἐπιρροή, ἣν μετ' ἄλγους τοσούτου ἐπὶ ἔτη θρηνοῦσι· θὰ ἐξακολουθῶσιν σπαταλῶντες ματαίως πᾶσαν τοῦ βίου τὴν ἐνέργειαν ὅπως ἀνατρέψωσι καὶ ἀλλοιώσωσι τάξιν πραγμάτων φέρουσαν τὸ κῦρος εἴκοσιν ὁλοκλήρων αἰώνων καὶ φρουρουμένην ἀγρύπνως καὶ μετ' αὐταπαρνήσεως ὑπὸ τῶν χιλιάδων τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς Κύπρου λαοῦ; Ἐν διαστήματι δέκα ὁλοκλήρων ἐτῶν δὲν εὑρέθησαν ἀρά γε ἐν στιγμῇ εἰλικρινοῦς αὐτοσυνειδησίας ὅπως κατίδωσι τὰ ὀλέθρια παραπτώματα εἰς ἃ περιέπεσον διακυβεύσαντες πλειστάκις τὸ ἐθνικὸν καὶ θρησκευτικὸν τῆς νήσου συμφέρον;

Ἐπὶ ἰσάριθμα σχεδὸν μεθ' ἡμῶν ἔτη διετέλεσεν ἕνεκεν ὁμολίων περίπου πρὸς τοὺς ἐν Κύπρῳ λόγων καὶ ἡ ἀδελφὴ Χίος, ἧς ὁ λαὸς εἰς δύο διηρέθη στρατόπεδα ἀντιμαχόμενα λυσσαλέως περὶ τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον ὃν ἀναξίως κατεῖχε πρόσωπον ἀποκρουόμενον ὑπὸ τῆς μεγίστης τοῦ Χιακοῦ λαοῦ πλειονότητος· διὰ μεγάλων δ' ἀγώνων ἐξηναγκάσθη τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὅπως παύσῃ τὸν πρώην Χίου Κωνσταντῖνον διορίσῃ δὲ νέον τῆς ἑλληνικωτάτης Νήσου Μητροπολίτην. Καὶ ἐνταῦθα ἡ τεως διευθύνουσα τὰ κοινοτικὰ πράγματα φατρία ἀντέταξε πᾶσαν δυνατὴν ἀντίστασιν ὅπως συγκρατήσῃ τὴν κινδυνεύουσαν νἀποσπασθῇ λείαν τῶν δημοσίων, ἀλλ' ἐπὶ τέλους εὑρεθεῖσα πρὸ τοῦ ἀπροχωρήτου ἀνέκρουσε πρύμναν, ὡς βλέπομεν ἐκ τῆς συναδέλφου «Παγχιακῆς», καὶ ἐπεσκέφθη ἐπὶ τέλους τὸν νέον Μητροπολίτην, ὃν ἀπέκρουε πρότερον καὶ ἀντήλλαξε μετ' αὐτοῦ γνώμας καὶ ἰδέας περὶ τῆς κοινοτικῆς καταστάσεως.

Τοῦτο λοιπὸν καὶ μόνον ὑπολείπεται καὶ εἰς τοὺς ἐν Κύπρῳ ἐχθροὺς τῆς ἐγκαινισθείσης ἀπὸ τῆς 8ης Ἀπριλίου εὐρύθμου ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως, ὅπως δηλονότι προσερχόμενοι καὶ ἐπιζητοῦντες τὴν εὐλογίαν καὶ συγγνώμην τοῦ Μακαριωτάτου προσφέρωσιν ἑαυτοὺς συνεργάτας εἰλικρινεῖς καὶ προθύμους εἰς τὸν μέγαν ἀγῶνα ὅστις πρόκειται ἐνώπιον πάντων ἡμῶν, ἵνα δι' ἀδελφικῆς συμπράξεως ἐπιδιώξωμεν τὴν βελτίωσιν τῶν πολιτικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν δυσμενῶν ὅρων ὑφ' οὓς σήμερον ἡ Κυπριακὴ ψυχὴ μαραίνεται καὶ ἀσφυκτιᾷ. Ἄλλως, φρονοῦντες καὶ ἐνεργοῦντες κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ ἀπαισίου καὶ ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Παγκυπρίου καταδικασθέντος προγράμματος τοῦ παρελθόντος, ὑφαίνουσι διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν τὸ ἠθικὸν σάβανον τῶ ὁποίῳ θὰ περιτυλίξῃ ἡ ἀμερόληπτος Ἱστορία τὴν στυγερὰν καὶ βδελυκτὴν αὐτῶν ὕπαρξιν.

ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΦΟΒΕΡΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

Β'.

Ἐὰν μεγάλα εἶνε τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς τὴν Κυβέρνησιν καθήκοντα ὡς πρὸς τὴν καταπολέμησιν φοβεροῦ ἐχθροῦ τῆς δημοσίας ὑγείας, οἷον ἀποτελεῖ τὸ μικρόβιον τῆς μηνιγγίτιδος, ὀφείλομεν ἐν τούτοις νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐπίσης σπουδαῖα βαρύνουσι τὸν λαὸν, πάντας ἡμᾶς καθήκοντα πρὸς προστασίαν ἐκείνου ὅπερ ἡμεῖς αὐτοὶ διακηρύττομεν πολυτιμότατον ἀγαθὸν, καθήκοντα ἅτινα δὲν δυνάμεθα νομίζομεν ὅπως μετὰ θάρρους εἴπωμεν ὅτι πιστῶς ἔχομεν ἐπιτελέσει. Εἶνε φυσικὴ τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος ἀσθένεια ὅπως ἐπιφορτίζῃ ὁλόκληρον τὸ βάρος τῶν ἐπιβαλλομένων πρὸς ἐκτέλεσιν δυσχεροῦς ὁπωσδήποτε ἔργου ὑποχρεώσεων εἰς ξένους ὤμους, οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην ἀναγνωρίζων εἰς ἑαυτὸν τοιαύτην· ἀλλὰ στοιχειῶδες πνεῦμα δικαιοσύνης ἐπιβάλλει ὅπως ὁμολογήσωμεν ὅτι μέγιστον μὲν μέρος τῆς εὐθύνης ἐπὶ τῇ ἀθλίᾳ ὑγιεινῇ καταστάσει τῆς Νήσου ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν οὐχὶ ὅμως καὶ πᾶσα αὕτη καθόσον ἡ κοινὴ εὐημερία ὀρθὸν εἶνε ὅπως θεωρῆται ὑφ' ἑκάστου πολίτου ὡς γινόμενον οὕτως εἰπεῖν δύο παραγόντων, τῆς πολιτείας ἐν συνόλῳ καὶ τῶν μελῶν ταύτης ἰδιαιτέρως.

Ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος, διὰ τίνων, ἐρωτῶμεν, ἐνεργειῶν προσεπαθήσαμεν τὸ ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς ὅπως ἀποσοβήσωμεν μέγιστον κατὰ τῆς ζωῆς ἡμῶν κίνδυνον καὶ διὰ τίνων ὡπλίσαμεν τὸ σῶμα μέσων ὅπως ἀβλαβὲς ἐξέλθῃ δεινῆς καὶ ὀλεθρίας πάλης; Ἐπὶ μῆνας πέρυσι ἐπέφερεν ἡ ἐπάρατος ἐπιδημία θανατηφόρα κατὰ τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου συστήματος πλήγματα καὶ οἱ κάτοικοι καίτοι ὑπὸ ἀληθοῦς καταλαμβανόμενοι πανικοῦ, καίτοι ἠτένιζον σχεδὸν προβάλλον ἀπειλητικὸν τοῦ θανάτου τὸ φάσμα κατ' αὐτῶν ἐτερχόμενον, ἐν τούτοις μοιρολατρικῶς μόνον ἀνέμενον τὴν σωτηρίαν ἢ μηδαμινὰ ἐλάμβανον προφυλακτικὰ μέτρα ἐξ ὅσων ἡ ἐπιστήμη μεθ' ὑπερόχου κύρους ὑπαγορεύει· ἀτυχῶς τὸ ὑπέροχον τοῦτο τῆς θείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐπιστήμης κῦρος δὲν ἀπολαύει τοῦ δέοντος ἐκ μέρους ἡμῶν σεβασμοῦ καὶ κούφως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατιρωνεύεται εἰς τὰς πόλεις, ἐνναεῖται, ὁπωσδήποτε ἀναγνωρίζεται ἡ ἀξία τῆς ἐπιστημονικῆς ἰατρικῆς συμβουλῆς—καίτοι οὐχὶ πάντοτε—ἀλλ' εἰς τὰ χωρία, τὴν καρδίαν δηλονότι τοῦ λαοῦ, ἐκτείνει ἀπόλυτον τὸ κράτος αὐτῆς ἡ ἀμάθεια ἧς ἕνεκα τὴν ὑγείαν αὐτοῦ ὁ χωρικὸς ἐννοεῖ ἀμεταπείστως ὅπως ἐπιμελῆται καθ' ὃν τρόπον καὶ κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους οἱ βάρβαροι καὶ οἱ ἄγριοι.

Εἶνε λυπηρὸν ὅτι ἡ λαϊκὴ πλειονότης ἀφέθη ἐν εἴκοσιν αἰῶνι δούλη μυρίων προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν αἵτινες κλονίζουσιν ἐπικινδύνως καὶ καταστρέφουσιν ἐνίοτε τελείως τὴν πρὸς τὴν Ἰατρικὴν ἐπιστήμην εὐλάβειαν, εἰσηγούμεναι ἀντὶ ἐπιστημονικῶν φαρμάκων τὴν χρῆσιν διαφόρων καὶ πολυποίκιλων μεσαιωνικῶν ἐλιξηρίων ἅτινα μαγικῶς αὐτὸ τοῦτο πιστεύει ὁ ἄτυχος λαὸς ὅτι ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τοῦ πάσχοντος.

Ἀλλὰ μήπως ἐδιδάχθη ὁ Κύπριος ἀγρότης ὅπως ἐπομένως γνωρίζῃ κατὰ τίνα τρόπον δύναται νὰ διατηρῇ ἐν

ἀκμῇ τὴν ὑγείαν αὐτοῦ, ἀφοῦ κωλύεται ὑπὸ τῶν δεισιδαιμονιῶν ὅπως θεραπεύῃ τὰς ἀσθενείας ὑφ' ὧν κατατρύχεται ;.Κατεχόμενοι οἱ πλεῖστοι ὑπὸ τῆς νοσηρᾶς ἰδέας ὅτι, κατὰ τὴν δημώδη παροιμίαν, «ἡ κοιλιὰ δὲν ἔχει τρύπαν» καὶ ὅτι ἑπομένως δύναται ὑπὸ τοῦ τυχόντος πράγματος νὰ πληρῶται, μετὰ περιφρονήσεως ἀκούσωσιν ὁσάκις ἐνίοτε συμβαίνῃ νὰ κούσωσιν—ἰατρικὰς συστάσεις περὶ καταλλήλου διαίτης, δυναμένης διὰ σπουδαίων θρεπτικῶν στοιχείων νὰ ἀναπληροῖ τὴν σχετικὴν ἀπώλειαν τῆς ζωϊκῆς δυνάμεως. Ἐὰν, ἄρα, ὑπάρχῃ εἰλικρινὴς στοργὴ καὶ ἐνδιαφέρον περὶ τῆς δημοσίας ὑγείας, ἐπιβάλλεται ὅπως διδαχθῇ—οὐχὶ διὰ ξηρᾶς καὶ σχολαστικῆς ἐπιστημονικῆς θεωρίας—ὁ λαὸς τὴν συγκριτικὴν θρεπτικὴν ἀξίαν τῶν τροφῶν ἵνα δύναται, ἔχων ἐννοεῖται πάντοτε ὑπ' ὄψει καὶ τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, νὰ τρέφηται ἐπαρκῶς καὶ οὐχὶ πρὸς ἁπλοῦν κορεσμὸν ὅστις εὐκόλως βεβαίως δι' οἱασδήποτε τροφῆς ἐπέρχεται· καὶ τότε ὁ εὐπορῶν τοὐλάχιστον δὲν θὰ προτιμήσῃ ἐπὶ παραδείγματι καὶ ὁλόκληρον ὀκᾶν γεωμήλων ἀπὸ τρία θρεπτικώτατα αὐγά. Κυβέρνησις καὶ κοινότητες ἃς διαθέσωσι πάντα τὰ μέσα ὅπως διαφωτισθῇ ὁ λαὸς περὶ τῆς σημασίας τῆς ὑγιεινῆς διαίτης ἥτις κατὰ τὴν παρὰ τῷ λαῷ ἐπικρατοῦσαν γνώμην ἐπιβάλλεται μόνον εἰς τοὺς ὑπὸ σοβαρῶν νοσημάτων πάσχοντας.

Πίνακες παριστῶντες δι' ἐγχρώμων γραμμῶν τὴν θρεπτικὴν τῶν συνηθεστέρων τροφῶν ἀξίαν, ὁποῖοι πλεῖστοι ἤδη ὑπάρχουσιν εἰς ὅλας τὰς γλώσσας ἐκδεδομένοι, δέον ὅπως διανεμηθῶσι δωρεάν, ἔστω, εἰς πάντα καὶ τὰ ἀπώτατα τῆς Κύπρου χωρία, ὅπως ἀναρτώμενοι εἰς δημοσίους χώρους χρησιμεύωσι πρὸς ἐποπτικὴν τοῦ λαοῦ διδασκαλίαν· οἱ διδάσκαλοι δὲ, ὑποτιθεμένου ὅτι οὗτοι δὲν εἶνε ξένοι πρὸς τὰ διδάγματα τῆς ὑγιεινῆς, θὰ συμπληρῶσιν ὅτι ὁ ἄφωνος πίναξ ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ σῴζοντες οὕτω τοὺς ἀγρότας οὐχὶ μόνον ἀπὸ τοῦ πνευματικοῦ θανάτου ἀλλ' εὐεργετικὴν ἐξασκοῦντες ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τῆς σωματικῆς αὐτῶν καταστάσεως ἐφ' ὅσον ζῶσιν.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ ἐπαινέσωμεν τὴν ἀξιότιμον ἐφορείαν τῶν κοινοτικῶν ἡμῶν ἐκπαιδευτηρίων μεριμνήσασαν ὅπως διδάσκηται τὸ μάθημα τῆς ὑγιεινῆς οὐχὶ ὑπὸ τοῦ τυχόντος ὡς ἄλλοτε διδασκάλου, ἀλλ' ὑπὸ διακεκριμένων τῆς πόλεως ἰατρῶν, οἵτινες δὲν διστάζουσι παρὰ τὰς πολλαπλᾶς αὐτῶν ἀσχολίας νὰφιερῶσιν ὥρας τινας καθ' ἑβδομάδα ὅπως διδάσκωσιν ἐπιστημονικῶς τὸ μάθημα τοῦτο εἰς τοὺς τροφίμους ἀμφοτέρων τῶν Παγκυπρίων διδασκαλείων, τοῦ τῶν ἀρρένων καὶ τῶν θηλέων, καὶ δι' αὐτῶν ἐν προσεχεστάτῳ μέλλοντι καὶ τὴν Κύπρον σύμπασαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Κυβέρνησις, ὑποθέτομεν, ὅτι εὐεργετικῶς θὰ ἐνήργει ὑπὲρ τῆς δημοσίας ὑγείας ἂν ἐπέβαλλεν εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς ἰατροὺς ὅπως ἕκαστος ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ μὴ περιορίζηται εἰς τὴν γραφὴν συνταγῶν τινων κατὰ μῆνα, ἀλλ' ἐκλαϊκεύῃ κατὰ τρόπον ἀντιληπτὸν εἰς τοὺς ἀγρότας τὰ κυριώτατα παραγγέλματα τῆς ὑγιεινῆς ὅπως οὕτω κατὰ τὸ πάγκοινον λόγιον προλαμβάνωμεν καὶ οὐχὶ θεραπεύωμεν τὰς ἀσθενείας. Ἰδίᾳ ἂς τονίζηται ὑπὸ τούτων διηνεκῶς τὸ ζήτημα τῆς ἐπαρκοῦς τροφῆς καὶ καθαριότητος ἅτινα καὶ ἐκ φιλαργυρίας οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀμελοῦσι· πρέπει νὰ παύσωσι πλέον οἱ χωρικοὶ τρεφόμενοι καθ' ὃν οἰκτρὸν συνήθως τρόπον τρέφονται καὶ συναγελαζόμενοι ἀνὰ πεντάδας καὶ δεκάδας μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, ἀναπνέοντες σύναμα τὴν ἀφόρητον δυσοσμίαν μυρίων ἀκαθαρσιῶν.

Εἶνε ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι, ἐνῷ ἄγονος πολλάκις φιλοδοξία ἐπιζητεῖ οἱανδήποτε ἐπιτροπείαν καταναλισκομένης οὕτω καὶ ἐνεργείας πολυτίμου καὶ χρήματος, δὲν εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν πρόσωπα ὅπως πρωτοστατήσωσιν εἰς τὴν ἵδρυσιν ἐπωφελῶν διὰ τὸν λαὸν σωματείων εἰς ἃ δύναται καὶ νὰ εὕρῃ στάδιον εὐρύτατον πᾶσα γόνιμος φιλοδοξία· ἀπορροῦμεν πῶς εἰσέτι παρ' ἡμῖν δὲν εὗρε μίμησιν λαμπροτάτη παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις νεωτέροις λαοῖς ἕξις, τοῦ νὰ συνιστῶνται δηλονότι σωματεῖα μετὰ τοῦ προορισμοῦ ὅπως διαδίδωσι παρὰ τῷ λαῷ τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγιεινῆς καὶ ἀπὸ ἀπείρων ἀπαλλάττωσι τούτων ἐπιβλαβῶν τῆς κακῆς διαίτης συνεπειῶν· μακρὰν πάσης ἐκκεντρικότητος, ἥτις ἐνίοτε διακρίνει ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ τὰ τοιαῦτα σωματεῖα, ἃς ἱδρυθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν ἑταιρεῖαι ἀποσκοποῦσαι τὴν βελτίωσιν τῶν βιωτικῶν ὅρων· αὗται δὲ καὶ ἐν περιπτώσει ἐπιδημίας, φιλανθρωπικῶς ἐργαζόμεναι, θὰ δύνανται ἀποτελεσματικώτατα διὰ πολυαρίθμων μελῶν νὰ συντελῶσι μετὰ τῶν ἄλλων κοινοτικῶν καὶ πολιτικῶν παραγόντων πρὸς ἐπιτυχεστέραν φρούρησιν τοῦ σώματος ἀπὸ πάσης ἐπικινδύνου προσβολῆς. Τὸ ἰατρικὸν σῶμα ἂς πρωτοστατήσῃ εἰς τοῦτο.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΣ

[Συνέχεια].

Ἐν παρούσῃ καταστάσει τῆς ἐπιστήμης δὲν ὑπάρχει ὁρρὸς ἀντιφυματικός· δὲν ὑπάρχει ὁρροθεραπεία διὰ τὴν φυματίωσιν. Πῶς ἐξηγεῖται ἡ αἰσιοδοξία τῶν ἀναζητητῶν οἵτινες ἐκφράζονται καλῇ τῇ πίστει, καὶ τὰ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα ἅτινα ἐσημειώθησαν ὑπό τινων κλινικῶν ἰατρῶν τῶν ὁποίων ἡ ἱκανότης καὶ ἡ ἀμεροληψία δὲν ἀφίνουσι τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ;

Τὰ πειράματα ἐπὶ τῶν κονίκλων δὲν εἶναι τὰ αὐτὰ οἷα καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶναι τὰ αὐτὰ ἐπί τινος μικροῦ ζῴου τετρακοσίων ἢ ὀκτακοσίων γραμμαρίων βάρους καὶ ἐπὶ ἑνὸς ἀνθρώπου 50 ἕως 75 χιλιογράμμων. Εἰς τὰς μολυσματικὰς νόσους ὁ ἀσθενὴς δὲν εἶναι παράγων ὀλιγώτερον ἐνδιαφέροντος τοῦ μικροβίου. Κατὰ δεύτερον λόγον τὰ κτηθέντα ἀποτελέσματα διὰ τῶν διαφόρων ἀντιφυματικῶν ὁρρῶν ἀναμιμνήσκουσι ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ ἀποτελέσματα τὰ κτηθέντα διὰ τῆς φυματίνης εἰς ἐλαχίστας δόσεις. Οἱ ὁρροὶ οὗτοι θὰ ἐνεργήσωσι διὰ τῶν ἰχνῶν τῆς φυματίνης ἅτινα περιέχουσιν. Ἡ φυματίνη ἐξασκεῖ εἴς τινας μορφὰς φυματιώσεως ἐνέργειαν εὐνοϊκήν. Οἱ κλινικοὶ ἀπὸ δεκαπενταετίας τόσον ἐνθουσιώδεις διὰ τὴν λύμφην τοῦ Κώχ δὲν ἐπενόησαν τὰ πράγματα. Ὑπάρχουσιν περιπτώσεις θεραπείας ἐκ τῆς φυματίνης λ. χ. εἰς τὴν δερμικὴν καὶ τῶν ὀστῶν φυματίωσιν· ὅθεν τὰ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὁρροῦ τοῦ Marmorek φαίνεται ὅτι ἐπιτεύχθησαν εἰς τὰς αὐτὰς μορφὰς τῆς φυματιώσεως ἃς ὀνομάζουσι φυματιώσεις χειρουργικάς. Οἱ ἀντιφυματικοὶ ὁρροὶ δὲν εἶναι πιθανώτατα εἰμὴ αἱ μετεμφιέσεις τῆς φυματίνης τοῦ Κώχ.

Ἡ φυματίνη χορηγουμένη εἰς δόσεις ἐλαχίστας καὶ βαθμιαίως αὐξανομένας συνοδευομένη ὑπὸ τῶν συστηθέντων προφυλάξεων τοῦ Κώχ προσέτι δὲ τελειοποιηθεῖσα ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἔπαυσε νὰ παραγάγῃ εἰς τὸν φυματικὸν ἄνθρωπον τὴν εἰδικὴν πυρετικὴν ἀντίδρασιν. Εἰ; τὰ πειράματα ταῦτα εἶδον τὴν ἀπόδειξιν ἀνοσίας εἰς τὴν φυματίωσιν. Πρέπει νὰ συνεννοούμεθα ἐπὶ τῶν λέξεων. Ἐὰν δόσῃ τις εἰς τὴν λέξιν ἀνοσίαν τὴν ἔννοιαν ἣν ἔχει προκειμένου περὶ διφθερίτιδος ἢ τετάνου, δὲν δύναναι κανεὶς νὰ ὁμιλήσῃ περὶ ἀνοσίας προκειμένου περὶ φυματίνης. Δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ μιᾶς συνηθείας ἀναλόγου ἐκείνης ἣν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τῶν ἀλκαλοειδῶν. Ὀργανισμός τις ὑποστὰς ἀνοσίαν καὶ ἐναντίον τῆς Διφθερικῆς τοξίνης ὑφίσταται ἀνοσίαν καὶ ἐναντίον τῶν μικροβίων τῆς Διφθερίτιδος. Ὅθεν ἡ δῆθεν ἀνοσία εἰς τὴν φυματίνην δὲν ἐπάγεται ποσῶς τὴν ἀνοσίαν εἰς τὸ μικρόβιον τῆς φυματιώσεως. Εἰς τὸν ἀσθενῆ ὅστις δὲν ἀντιδρᾷ πλέον εἰς τὴν φυματίνην, ἡ φυματίωσις δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀναπτυσσομένη.

Γνωρίζομεν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ὅτι αἱ προχωρημέναι φυματιώσεις δὲν ἀντιδρῶσι ποσῶς εἰς τὴν φυματίνην· ὥστε εἰς τὴν φυματίωσιν αἱ δύο τάξεις τῶν μολυσματικῶν καὶ τοξικῶν φαινομένων δὲν φαίνονται νὰ ὦσιν τὸ ἓν ἀπέναντι τοῦ ἄλλου ἐν ἀναλογίᾳ τῆς ἐξαρτήσεως, οἷαν γνωρίζομεν εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ Ἄνθρακος καὶ τῆς Διφθερίτιδος. Εὐκόλως ὅθεν ἐξηγεῖται σήμερον ἡ ἀποτυχία τῆς ἀντιφυματικῆς ὁρροθεραπείας. Τὸ μικρόβιον τῆς φυματιώσεως δὲν ἐνδίδει εἰς τὴν ἀναρρόφησιν τῶν φαγοκυττάρων ἥτις εἶναι ἡ συνθήκη τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ. Τὸ μικρόβιον τοῦτο διαβρέχεται καὶ περιτυλίσσεται ἐξ οὐσίας τινος λιπώδους, κηρώδους ἥτις τὸ προφυλάττει εἰς τὸ ἐξωτερικὸν περιβάλλον ἐναντίον τῆς καταστροφῆς· ἐξ αὐτοῦ ἡ μεγάλη ἀντίστασις ἐντὸς τῶν ἀπεξηραμένων κόνεων καὶ ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἐναντίον τῆς ἐνεργείας τῶν φαγοκυττάρων. Τὰ ἀπεξηραμένα βακτηρίδια περιέχουσι πλέον τῶν 40 ἐπὶ τοῖς 100 οὐσίας λιπαρᾶς, οὐδετέρας ἀξύνους λεκυθίνην, χολεστερίνην κλπ. Αἱ οὐσίαι αὗται ἐξαγόμεναι μέσον τοῦ αἰθέρος καὶ τοῦ χλωροφορμίου καὶ ἐγχυνόμεναι ὑπὸ τὸ δέρμα κονίκλου, αἱ ἀδρανεῖς καὶ τεθνηκυῖαι αὗται οὐσίαι δυσκόλως ἀπορροφούμεναι παράγουσι ἀπόστημα καὶ ἐξέρχονται πᾶσαι διὰ τοῦ πύου ὡς καὶ τὰ φονευόμενα μικρόβια.

Ὅθεν εἰς τὰς οὐσίας ταύτας ὀφείλεται ἡ δυσκολία τῆς ἀναρροφήσεως· εἰς ταύτας ἀποδίδονται αἱ βαφικαὶ ἰδιότητες τοῦ μικροβίου καὶ τὰς οὐσίας ταύτας ὑπαινίχθη εἰς τὰς ἀνακοινώσεις αὐτοῦ ὁ Rerhing. Τὸ φυματικὸν βακτηρίδιον δυσκόλως χρωματίζεται καὶ ἀποχρωματίζεται ἅπαξ χρωματισθὲν διὰ τοῦ καταλλήλου χρώματος ὅπερ ἁρμόζει, φυλάττει τὸν χρωματισμὸν καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν ὀξέως ὑγροῦ, ὅπερ δύναται ν' ἀποχρωματίσῃ τὰ βακτηρίδια ἅτινα δὲν περιβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἰδίου λιπώδους περιβλήματος, ἐξ οὗ τὸ ὄνομα βακτηρίδια ἀνθιστάμενα εἰς τὰ ὀξέα, τὸ δοθὲν εἰς τὸ βακτηρίδιον τοῦ Κώχ καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ ἔχοντα συστατικὰ χημικῶς ἀνάλογα.

Ὅπως νικήσωσι τὴν δυσκολίαν ταύτην τῆς ἀναρροφήσεως ἐζήτησαν τὴν ἀποψίλωσιν τοῦ μικροβίου ἐκ τῶν λιπωδῶν οὐσιῶν, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν αὐτὸ ἐκτὸς διὰ τῶν βιαίων φυσικοχημικῶν ἐνεργειῶν, αἵτινες ἀλλοιοῦσι βαθέως τὴν ζῶσαν ὕλην. Προσεπάθησαν ν' ἀποψιλώσωσι ἀπὸ τὸ βακτηρίδιον τὸ φυματικὸν δηρητήριον τὸ τόσον νοσηρὸν διὰ τὰ λευκοκύτταρα τὰ βακτηρίδια τὰ ἀποβαλόντα τὴν τοξικότητα αὐτῶν δὲν ἔδειξαν ἰδιότητας ἐνοφθαλμισίμους. Ἀπὸ τοῦ 1897 ὁ Κώχ ἀνακεφαλαιοῖ ὅθεν τὰ πολυάριθμα πειράματα αὐτοῦ τὸ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐκτελεσθέντα.

Δὲν θὰ κατορθωθῇ νὰ ἐξοικειωθῇ ὁ ὀργανισμὸς εἰς τὸ ν' ἀναρροφᾷ ὁλόκληρον τὸ μικρόβιον ἐγχυνόμενον εἰς τὸ δέρμα, καὶ δὲν θὰ συνειθίσῃ ἐγχύνοντες εἰς αὐτὸν μικρὰς δόσεις βαθμιαίως ν' ἀναρροφᾷ περισσοτέρας.

Ὁ Κὼχ ἐπεδίωξε ἐὰν τὰ ψήγματα τῶν μικροβίων δὲν θ' ἀναρροφῶνται εὐκολώτερον ἢ ὁλόκληρον τὸ μικρόβιον. Ἐκ τῆς κόνεως τῶν λιοτριφθέντων βακτηριδίων ζώντων καὶ μιασματικῶν εἰς ὑγδίον ἐξ ἀχάτης ἰδοὺ εἰς τί συνίσταται ἡ νέα φυματίνη T. R. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς λιοτριβῆς ἐτελειοποιήθη εἰς τρόπον ὥστε σήμερον δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν κόνιν ἀπηλλαγμένην ἰδιοτήτων ἀνθισταμένων ὀξέων. Ἔνδειξις ὅτι ἡ ὑφὴ τοῦ βακτηριδίου ὤφειλε νὰ ἔχῃ κατὰ βάθος τροποποιηθῇ. Ταῦτα δὲ τὰ μικροβιακὰ προϊόντα δὲν ἔδειξαν ἰδιότητας ἀνοσίας. Ἐν τέλει ὁ Κὼχ ἔγραψε τὸ ἀκόλουθον ἀποθαρρυντικὸν ἀπόφθεγμα κατόπιν ἀπειραρίθμων πειραμάτων, «Δὲν θὰ ἐπιτύχῃ τις καλίτερον μὲ μικρόβια μὴ ζῶντα »

(ἀκολουθεῖ.)

Ν. Θ. Δέρβης.

ΑΘΗΝΑΙΑ ΛΟΓΙΑ
ΟΜΙΛΟΥΣΑ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τὴν πνευματικὴν νάρκην εἰς ἣν συνήθως διατελεῖ ὁ κόσμος τῆς πρωτευούσης ἀνεξαρτήτως κοινωνικῆς τάξεως διέκοψεν ἐπί τινα χρόνον ἡ κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς π. Κυριακῆς ποιητικὴ ὄντως διάλεξις τῆς εὐπαιδεύτου Δίδος Εὐγενίας Ζωγράφου, διευθυντρίας τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως». Τὸ γεγονὸς ὅτι θ' ἀνήρχετο τὸ βῆμα ἀντιπρόσωπος τοῦ γυναικείου φύλου—ἀσύνηθες ἐντελῶς παρ' ἡμῖν—καὶ δὴ διακεκριμένη Ἀθηναία λογία συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ὑπερπληρωθῇ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν ἡ εὐρυτάτη κεντρικὴ τῆς Ἐμπορικῆς Λέσχης αἴθουσα μετὰ τοῦ ἀναγνωστηρίου ταύτης κόσμου ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Τὴν γενικὴν ἀδημονίαν τῶν ψυχῶν τοῦ ἀκροατηρίου ἔπαυσεν ἡ ἐμφάνισις ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ κ. Γ. Μαρκίδου ὅστις δι' ὡραιοτάτων λόγων εἰσήγαγε τοὺς παρισταμένους εἰς τὸ μέλλον ν' ἀναπτυχθῇ θέμα, μεθ' ὃ παρουσίασε τὴν Δίδα Ζωγράφου δεχθεῖσαν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος ἐν μέσῳ τῶν γενικῶν χειροκροτημάτων.

Τὸ προοίμιον τῆς διαλέξεως ἀφιέρωσεν ἡ εὐπαίδευτος συνάδελφος εἰς ἀληθῆ ὕμνον πρὸς τὴν Κύπρον, ἣν ἐπισκεπτομένην εἶπε πληροῖ ἐνδόμυχον τῆς καρδίας πόθον, καὶ τῶν Κυπρίων «μεγάλων Ἑλλήνων πατριωτῶν». Ἀφ' οὗ δὲ ἐξῆρε διὰ θερμῶν λόγων τὸ ἱστορικὸν μεγαλεῖον καὶ τὰς φυσικὰς καλλονὰς τῆς ἡμετέρας Νήσου εἰσῆλθεν εἰς τὸ κύριον τῆς διαλέξεως θέμα ὅπερ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ μᾶλλον «περὶ τῆς Ἑλληνίδος» καὶ οὐχὶ κυρίως «περὶ γυναικὸς» καθόλου· παρέστησε κατ' ἀρχὰς τὴν θέσιν ταύτης ὡς ἁπλῆς τοῦ ἀνδρὸς θεραπαινίδος ἐστερημένης τελείως πάσης μορφώσεως· ἐξιστόρησεν ἔπειτα εἰδικῶς τὸν βίον τῶν Σπαρτιατίδων πρὸς ἃς συγκρίνουσι μετὰ ταῦτα τὰς Σουλιωτίδας εἶπε τὰ ἑξῆς περίπου, ἅτινα ἀποπνέουσι πράγματι Ἀττικὴν χάριν πνεύματος καὶ λόγου:

«Καὶ τὴν ὥραν αὐτὴν ἔρχεται εἰς τὴν μνήμην μου τῶν Σουλιωτίδων ἡ ὑπέροχος πρὸς τὴν πατρίδα ἀφοσίωσις, διότι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν ἀμφίβολον εἶνε ὅτι θὰ εὑρεθῇ ποτε ἐκ μέρους εὐαισθήτων γυναικῶν παρομοία αὐταπάρνησις, παρομοία αὐτοθυσία, παρομοία πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη...

Ὡς αἱ Σπαρτιάτιδες ἔκλεισαν καὶ αὗται τὴν τρυφερότητα τῆς γυναικείας καρδίας των καὶ εἰς τὰ βέλη τοῦ ἔρωτος καὶ τὴν χαρὰν τοῦ πλούτου καὶ τῆς στοργῆς τὰς ἐκδηλώσεις καὶ ὡς ἐκεῖναι ἠκολούθησαν ἓν σύμβολον ἄρατον, τὸ ὁποῖον ὅμως ὡς φάρος φωτεινὸς τὰς ὡδήγει, τὰς ἐδόξαζε καὶ τὰς ἐνέπνεε συγχρόνως...

Ἐὰν ὅμως ἡ Σπαρτιᾶτις ἀπέκτα τὸ γεννικὸν φρόνημα ἀνατρεφομένη οὕτως, ἐὰν ἡ πολιτεία, ἐὰν αὐτὸ τὸ περιβάλλον τὴν ἐδίδασκεν ὡς τὴν μόνην ἀρετὴν τὴν ἀνδρείαν καὶ τῆς ἐπέβαλλε τὴν θυσίαν, ἐὰν ἀπέκλειεν ἀπὸ πᾶν ἄλλο αἴσθημα τὴν καρδίαν τῆς παιδίσκης καὶ ἀπενέκρου τὴν τῆς μητρὸς, ἡ Σουλιῶτις ὅμως ἄνευ γραμμάτων, ἄνευ διδασκαλιῶν, ἄνευ γυμνασμάτων, ἀτενίζουσα μόνη τὰ ὑψικόρυφα βουνὰ τῆς πατρίδος της ἢ κύπτουσα εἰς τὰς αἱματοδαμμένας φαραγγάς των, ἐδίδασκεν εἰς ἑαυτὴν τὰ ὕψιστα μαθήματα τοῦ ἡρωισμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως. Ἰδοὺ ἐκεῖναι ὑπῆρξαν καὶ αἱ Σουλιῶτιδες ἀγναί, πισταί, γενναῖαι, φιλοπάτριδες καὶ ὑπερήφανοι καὶ ἀφῆκαν εἰς τὰς ἀπογόνους των τὰς ὡραιοτέρας σελίδας μιᾶς ζωῆς πολεμικῆς, ἐντὸς βίου μεστοῦ τρόμου, ἀγωνίας καὶ πάλης, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο φωτεινοῦ, ὡραίου καὶ μεγάλου. Ἐὰν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες προτάσσοντες περὶ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος των ἐθυσίασαν πολλάκις εἰς τὸν βωμὸν τῶν θεῶν των παρθένους περικαλλεῖς, αἱ Σουλιῶτιδες χωρὶς οὐδεὶς θεὸς καὶ οὐδεμία θρησκεία νὰ τὸ ἐπιτάσσῃ εἰς αὐτάς, ἐθυσίασαν ἑκουσίως τὴν ζωὴν των ἐπὶ τοῦ στυλοβάτου τῆς πατρίδος καὶ τιμῆς κράζουσαι ὡς ἡ Δέσπω

«Γεώργαινε ρίξε τάρματα δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Σοῦλι
ἐδῶ 'σαι σκλάβα τοῦ πασᾶ, σκλάβα τοῦ Ἀρβανίτη
κ.λ.

Καταλείπουσα ἐδῶ ἡ Ἀθηναία λογία τὸν περὶ Ἑλληνίδος λόγον ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ γενικά τινα περὶ γυναικὸς ἀναιρέσασα μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν γνώμην τοῦ Λεγκουβὲ, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ γυνὴ ἀσχολεῖται εἰς μερικὰς μόνον ἐννοίας ξένη οὖσα καὶ ἀδιάφορος εἰς γενικὰ καὶ μεταφυσικὰ ζητήματα.

Ἡ γυνὴ, εἶπε, φιλοσοφεῖ διὰ τῆς καρδίας καὶ δύναται νὰ δράσῃ εἰς ὅλους τοὺς κλάδους ἰδίᾳ δὲ πρωτεύει ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ, διὸ καὶ ἔχει τὴν δικαίαν ἀξίωσιν ὅπως ἐργάζηται ὑφ' οὗς καὶ ὁ ἀνὴρ ὅρους μὴ λησμονοῦσα παντοτε ὅτι φυσικὸν στοιχεῖον αὐτῆς εἶνε ὁ οἶκος, οὗτινος ἡ διεύθυνσις εἰς ταύτην κυρίως ἀνήκει.

Ἐν ἐπιλόγῳ τέλος ἐτόνισε τοὺς τρυφεροὺς λόγους τῆς Ἀντιγόνης «οὐ τοι συνέχθειν ἀλλὰ ξυμφιλεῖν ἔφυν» οἵτινες εἶνε τὸ μέλλον τῆς γυναικὸς, ἡ αἰώνιος φωνὴ ἥτις ἀποκρίνεται πρὸς τὴν ἀρετὴν μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς ἀρετῆς, ἥτις ἀποκρίνεται πρὸς τὴν ψυχὴν μὲ τὴν αἰωνίαν γλῶσσαν τῆς ψυχῆς.

Ἀλλ' ἂς μὴ νομισῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι διὰ τῆς ἀτελεστάτης ταύτης σκιαγραφίας δύναται νὰ μορφώσῃ πλήρη ἰδέαν τῆς διαλέξεως καθ' ἣν ἡ εὐπαίδευτος κόρη καὶ ἔγκριτος δημοσιογράφος ἐπὶ ὁλόκληρον σχεδὸν ὥραν μετήγγιζεν ἀπὸ διαυγοῦς καὶ κρυσταλλώδους πηγῆς, τῆς κριτικῆς συγχρόνως καὶ ποιητικῆς ψυχῆς αὐτῆς, ἐμβριθεῖς, λαμπρὰς καὶ ζωηρὰς ἰδέας.

Μόνον οἱ εὐτυχήσαντες νὰ παραστῶσι καὶ ἀμέσως ἀντιληφθῶσι τὴν ὡραίαν διάλεξιν δύνανται νὰ εἴπωσιν ὅτι ἐγνώρισαν μίαν ἐκ τῶν γνησιωτέρων ἀντιπροσώπων τοῦ νεωτέρου Ἀττικοῦ πνεύματος, μίαν καλλιτέχνιδα τοῦ λόγου ἐξαισίαν καὶ μίαν ἀκάματον ἐργάτιδα τῆς νεωτέρας γυναικείας κινήσεως, ἥτις ἀπὸ ἐτῶν ζωηρῶς ἀναδηλοῦται—χωρὶς ὡς ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ νὰ ἐκτροχιάζηται—εἰς τὴν ἔνδοξον τῶν Ἀθηνῶν πόλιν.

ΤΟ ΚΡΗΤΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ἐξ αὐθεντικῆς ἡμιεπισήμου πηγῆς μεταδίδεται ἡ ἀκόλουθος σπουδαιοτάτη εἴδησις. Ἡ Ἰταλία θεωροῦσα εὔκαιρον τὴν στιγμὴν θὰ προτείνῃ εἰς τὰς λοιπὰς προστατίδας Δυνάμεις τὴν ἄμεσον λύσιν τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος, ἀντιθέτως πρὸς τὴν πρότασιν τῆς Γαλλίας.

Ἐκ τῆς αὐτῆς ἡμιεπισήμου πηγῆς μεταδίδεται ὅτι ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις θεωρεῖ ἀνακριβῆ τὴν εἴδησιν, καθ' ἣν ἡ Ἀγγλία ἐδήλωσε πρὸς τὴν Πύλην, ὅτι εἶνε ἐπωφελὴς δι' αὐτὴν ἡ ἀναβολὴ τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀποχωρῶν τῆς ὡραίας πόλεως Κυρηνείας μετὰ ἑξαετῆ περίπου ἐν αὐτῇ διαμονὴν καθῆκόν μου θεωρῶ νὰ ἐκφράσω δημοσίᾳ τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας ἐμοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας μου πρὸς τε τοὺς ἀξιοτίμους πολίτας καὶ λοιποὺς κατοίκους τῆς Ἐπαρχίας Κυρηνείας διὰ τὸ φιλόφρον καὶ εὐγενὲς τῶν τρόπων μεθ' ὧν ἀείποτε συμπεριεφέροντο πρὸς ἡμᾶς.

Π. Χριστόπουλος.

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΑΙ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Τῇ π. Δευτέρᾳ ἐγένετο ἡ ἐκδίκασις τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τοῦ Διατάγματος δι' οὗ ἐζητεῖτο νὰ ἐξετασθῶσι διάφοροι μάρτυρες ἐν Κῶν)πόλει ὑπὲρ τῶν κινησάντων τὴν γνωστὴν Ἀρχιεπισκοπικὴν δίκην. Ἡ ἀπόφασις τῶν ἐντ μων Ἀρχιδικαστοῦ Σ'ρ Τάϊζερ καὶ Ἐφέτου κ. Βέρτραμ ὑπῆρξεν ὑπὲρ τῆς ἐφέσεως καὶ κατὰ τῶν ἐναγόντων τοὺς Σεβασμ. ἐπισκόπους τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, ἔχει δι' ἑκατέρα ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς:

Ἀπόφασις Ἀρχιδικαστοῦ.

Τὸ διάταγμα (πρὸς ἐξέτασιν μαρτύρων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ) ὤφειλε νὰ ἐκδοθῇ, ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ προκύψῃ ὠφέλεια ἐξ αὐτοῦ.

Ἐὰν, ὑποθέσωμεν ὅτι τοῦτο ἐξεδίδετο, καὶ ὅτι οἱ Ἐνάγοντες ἀπεδείκνυον πᾶν ὅ,τι ἐπιδιώκουσι ν' ἀποδείξωσι, τοῦτέστιν ὅτι οἱ Ἐναγόμενοι δὲν τυγχάνουσιν Ἐπίσκοποι, καὶ ὅτι αἱ πράξεις αὐτῶν ἦσαν ἄκυροι, θὰ ὠφέλει τοῦτο τοὺς Ἐνάγοντας;

Τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀπαιτήσεως δι' ἔκδοσιν διατάγματος ἀπαγορευτικοῦ πίπτει, διότι ἡ πρᾶξις, ἣν ζητοῦσι ν' ἀπαγορεύσωσι, συνετελέσθη ἤδη.

Ἡ δὲ ἀξίωσις πρὸς ἔκδοσιν διατάγματος πρὸς διακήρυξιν δικαιωμάτων ἐὰν παρεχωρεῖτο, δὲν θὰ ἐπηρέαζε τὰ νομικὰ δικαιώματα οἱουδήποτε ἄλλου προσώπου.

Τοιαύτη διακήρυξις δὲν θὰ ἐδέσμευε κανένα ὅστις δὲν τυγχάνει διάδικος ἐν τῇ παρούσῃ ἀγωγῇ.

Τὸ Δικαστήριον δὲν θὰ ἐκδώσῃ τὸ ζητούμενον διάταγμα (ἴδε ἀγωγὴν μεταξὺ Ἀντωνίου Θεοδότου κατὰ Φιλοθέου).

Λέγεται ὅτι οἱ Ἐνάγοντες ἀποιτοῦσιν ἀποζημιώσεις παρὰ τῶν Ἐναγομένων, ἀλλὰ πράγματι οὐδεμία αἴτησις πρὸς ἀποζημίωσιν ὑφίσταται—Δὲν ἰσχυρίζονται, ὅτι ὑπέστησαν ζημίαν τινά.

Ὁ μόνος προβληθεὶς ἰσχυρισμὸς δι' ἀποζημιώσεις κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἐπιδίκων θεμάτων ἦτο ὅτι ἡ διαχείρησις τῆς περιουσίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑφίσταται ζημίας.

Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ ἐκλεγεὶς Ἀρχιεπίσκοπος, συνῳδὰ ταῖς ὑπὸ τῶν ἐναγομένων διεξαχθείσαις πράξεσι, προξενεῖ βλάβην τινὰ, καὶ ὅτι οὗτος δὲν ἐνεργεῖ δυνάμει νομίμου ἐξουσίας, τότε ἡ βλάβη ὀφειλεται εἰς τὴν ἀμέλειαν ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν νὰ τὸν ἐμποδίσωσιν.

Ἡ βλάβη εἶναι ἀπωτάτη, τοῦτέστι δὲν συνδέεται ἐπαρκῶς μετὰ τῆς πράξεως τῶν Ἐναγομένων. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, καὶ οὐχὶ οἱ Ἐναγόμενοι, θὰ ηὐθύνετο καὶ ἂν οἱ Ἐνάγοντες εἶχον δικαίωμα ἀγωγῆς δι' ἀποζημιώσεις.

Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδεὶς ἐκ τῶν Ἐναγόντων ἰσχυρίζεται ὅτι ὑπέστη ζημίαν τινά. Δὲν ἰσχυρίζονται ὅτι εἴτε αὐτοὶ, εἴτε κανεὶς ἐξ αὐτῶν, ἐνδιαφέρονται ἢ προσωπικῶς ἢ ἄλλως ἐν τῇ περιουσίᾳ; ἢ ὅτι κατέχουσι δικαίωμά τι, ὅπερ παρεβλάβη.

Διὰ τοῦτο δὲν φαίνεται ἐν τῇ ἀγωγῇ ὅτι οἱ Ἐνάγοντες δικαιοῦνται εἰς ἀποζημιώσεις, ἐὰν ἀποδειχθῇ ζημία τις, καὶ ὅτι ἐνάγουσι τὰ ἁρμόδια πρόσωπα.

Ἐὰν οἱ Ἐνάγοντες ἀποδείξωσι πᾶν ὅτι ζητοῦσι ν' ἀποδείξωσι διὰ τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐξετάσεως μαρτύρων. τὸ Δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν ὑπὲρ αὐτῶν.

Κατὰ συνέπειαν δέον ν' ἀπορριφθῇ ἡ αἴτησις πρὸς ἔκδοσιν τοιούτου διατάγματος, ὅπερ ἐζητήθη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου.

Ἡ ἔφεσις ἐγένετο δεκτὴ μὲ ἔξοδα τῆς τε ἐφέσεως καὶ τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου.

Τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 1909

(ὑπογ.) **Κ. Ρ. ΤΑΪΖΕΡ**
Ἀρχιδικαστής.

Ἀπόφασις Κυρίου Βέρτραμ Ἐφέτου.

Ὡς συνετάχθη ἀρχικῶς ἡ ἀγωγὴ ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο μέρη.

1. Εἰς ἀναστολὴν ἐκκρεμῶν πράξεων.

2 Εἰς διακήρυξιν δικαιωμάτων σχετιζομένων μὲ τὴν ἀναστολὴν ταύτην.

Ὡς ἐξελέχθησαν τὰ γεγονότα, εἴτε κατὰ δυστυχίαν τῶν Ἐναγόντων, εἴτε ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῶν, αἱ τότε ἐκκρεμεῖς πράξεις νῦν ἐπιστρατώθησαν.

Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἡ ἀξίωσις πρὸς διακήρυξιν δικαιωμάτων τινῶν καταντᾷ εἰς ψιλὴν διακήρυξιν, ἥτις ἀφ' ἑαυτῆς οὐδὲν κῦρος δύναται νὰ ἔχῃ, ἡ δὲ παρουσιασθεῖσα παρεμπίπτουσα εἰς προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου ἐφαρμόζεται ἀκριβῶς εἰς τὴν παροῦσαν ἀγωγήν.

Ἐγένοντο δύο διαιρέσεις, ἡ μία ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὡς διεπράχθη ἀρχικῶς, ἐζητεῖτο δόγμα ἀπαγορεύσεως ἡ δὲ δευτέρα, ὅτι ζητοῦνται ἀποζημιώσεις.

Ὡς πρὸς τὸ ἀπαγορευτικὸν διάταγμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ πλέον, δὲν νομίζω δὲ ὅτι δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν αὐτὸ ὡς ἔτι ὑφιστάμενον.

Ὡς πρὸς τὰς ἀποζημιώσεις, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἀξίωσις εἶναι ἀστήρικτος, ἀλλ' ὅτι εἶναι «νομικῶς ἀστήρικτος» τοὐλάχιστον, ὡς μὴ ἔχουσα οὐδεμίαν νομικὴν βάσιν. Ἡ ἀξίωσις ὅμως αὕτη δέον νὰ τεθῇ κατὰ μέρος, προκειμένου νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἀγωγὴν ἐν τῷ παρόντι αὐτῆς σταδίῳ

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ζητεῖται παρ' ἡμῶν ἡ κύρωσις τῆς ἐκδόσεως διατάγματος (πρὸς ἐξέτασιν μαρτύρων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ), τοῦθ' ὅπερ θ' ἀπαιτήσῃ μεγάλην δαπάνην διὰ τοὺς σκοποὺς ἀγωγῆς τινὸς, ἥτις ἕνεκεν τῆς πορείας τῶν πραγμάτων, κατέστη (κατὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου «ἀστήρικτος καὶ ὀχληρά».)

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι, ἂν οἱ Ἐνάγοντες εἶχον βασίμους λόγους ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ κλητηρίου, καὶ ἂν τότε ὑφίσταντο δικαιώματα πρὸς ἀνακούφισιν, ἅτινα ἐματαιώθησαν μόνον συνεπείᾳ τῆς πράξεως τῶν Ἐναγομένων διαρκούσης τῆς ἀγωγῆς, ἐνδέχεται νὰ δικαιῶνται οἱ Ἐνάγοντες νὰ λάβωσι τὰ ἔξοδά των μέχρι τῆς ἡμερομηνίας τῆς πράξεως ταύτης.

Δὲν θὰ ἦτο ὅμως εὔλογον νὰ ἐκδοθῇ παρόμοιον διάταγμα ἁπλῶς καὶ μόνον ὅπως ἀποφασισθῇ ζήτημα ἐξόδων.

Ἐκτὸς τούτου, οἱ Ἐνάγοντες δὲν ἐζήτησαν τοῦτο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀλλ' ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ὅλην ἀγωγήν. διὰ τοῦτο συμφωνῶ ἵνα ἡ ἔφεσις γίνῃ δεκτὴ μετὰ τῶν ἐξόδων.

Τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 1909.

(ὑπογ.) **ΑΝΤΟΝ ΒΕΡΤΡΑΜ**
Ἐφέτης.

ΕΙΣ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ

[Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἡ ἐν Πύργῳ τῆς Ἠλείας ἐκδιδομένη ἡμερησία συνάδελφος «Πατρὶς»—οὐχὶ βεβαίως κατ' εὐφημισμὸν οὕτω καλουμένη ὡς τὸ ἐν Λευκωσίᾳ ἔντυπον—γνωρίζουσα προδήλως τὴν ἀξίαν τοῦ κ. Καταλάνου καὶ τιμῶσα ἐκ τῆς πρὸ ἐτῶν ἐν Πύργῳ δράσεως τὰ ὑψηλὰ τούτου προτερήματα, ἐπὶ τῇ φυλακίσει τοῦ διαπρεποῦς ἀνδρὸς ἐδημοσιευσε τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον· ἀναδημοσιεύοντες τοῦτο δὲν σκοποῦμεν βεβαίως τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἀλλὰ τὸ πράττομεν πρὸς ὄνειδος τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες ὑπὸ προσωπικῶν ὠθούμενοι ἐλατηρίων ἔψεξαν ἄλλοτε καὶ τὴν ἐν Πύργῳ πολιτείαν τοῦ κ. Καταλάνου· ἃς ἴδωσι λοιπὸν οἱ δυσφημίσαντες τί φρονοῦσι καὶ οἱ Πύργιοι.]

Ὅλοι βεβαίως ἐνθυμοῦνται κὸν κ. Ν. Καταλᾶνον ἐπὶ ἔτη διδάξαντα εἰς τὸ ἄλλοτε ἐκπαιδευτήριον τοῦ κ. Ἀργυροπούλου καὶ εἰς ὅλων τὴν σκέψιν εὐάρεστος θὰ ἐπανῆλθε πολλάκις ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου ὅστις ὡς ρήτωρ τοσάκις εἶχε συναρπάσῃ τὸ ἀκροατήριόν του καὶ ὡς πολίτης τόσην εἶχεν ἐκδηλώσῃ πατριωτικὴν δρᾶσιν. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 97 καίτοι πολλῆς ἀπολαύων τιμῆς καὶ ἀγάπης ἐν Κύπρῳ, ὅπου διαμένει ἀφ' ἧς ἐντεῦθεν ἀνεχώρησε κατέχων ἀρίστην καὶ ἐπικερδῆ θέσιν ἐν τούτοις τὰ πάντα ἐγκατέλειψε καὶ πρῶτος ἔσπευσε παρήγορος ἐκ τῆς πατρίδος τὸν πόνον ἐλθὼν μετὰ σώματος ἀνταρτῶν καὶ πολεμήσας γενναίως ἐπανῆλθε δὲ πάλιν εἰς τὴν ὡραίαν ἀλλ' ἀτυχῆ Κύπρον μὲ ἐν παράπονον εἰς τὴν καρδίαν ἀλλὰ μὲ μίαν γλυκεῖαν ἐλπίδα εἰς τὴν ψυχὴν ἐκ τῆς ὁποίας ἐμπνεόμενος καὶ θερμαινόμενος προσεπάθησε δημοσιογραφῶν καὶ ὁμιλῶν νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς ἀδελφούς μας Κυπρίους εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως των μίαν ἡμέραν ὑπὸ τὴν ποθητὴν γαλανόλευκον

Πόλεμος συνεχὴς, ἀδυσώπητος καὶ ἀμείλικτος κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς ἀρμοστείας ἥτις ἐπιδιώκει τὴν ὑποδούλωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος καὶ τὸν ἀποπνιγμὸν τῶν μυστικῶν πόθων τῶν Κυπρίων, πόλεμος αὐτοθυσίας καὶ αὐτοπαρνήσεως ὑπὲρ τοῦ μεγάλου ὀνείρου ἦτο τὸ πρόγραμμα του, πόλεμος προσωπικὸς ἐν ἀνάγκῃ, ἀδιάλειπτος πόλεμος κατὰ πάσης ἀνθελληνικῆς ἀποπειρᾶς κατὰ πάσης προσπαθείας τεινούσης πρὸς τὸν ἐκνευρισμὸν τῶν μεγάλων ἰδεωδῶν τὰ ὁποῖα ὑπῆρξαν ἡ προσευχὴ καὶ τὸ γάλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ὁποῖα ἐχρησίμευσαν ὡς ἕως τελευταῖς εἰς τὰ ἔτη τῆς σκλαβιᾶς τὰ ὁποῖα διέσωσαν. τόσα τῆς Ἑλληνικῆς ψυλῆς ψυχικὰ κειμήλια.

Ὁ «Εὐαγόρας» πρῶτον καὶ ἄλλα ἐπειτα δημοσιογραφικὰ ὄργανα ἀπετέλεσαν τὰς δημοσιογραφικὰς ἐπάλξεις ἀπὸ τῶν ὁποίων ὁ κ. Καταλᾶνος ἀμυνόμενος διεξῆγε τὸν πόλεμον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ διὰ τῶν ὁποίων κατακτήσας τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων συνήγαγε τούτους ὑπὸ ἐθνικὸν σύλλογον «Ἀγάπη τοῦ λαοῦ» ἐπονομασθέντα ὅστις ἀπετέλεσε τὸν πρῶτον πυρῆνα τῆς συγκεντρώσεως καὶ τῆς συνεργασίας ὅλων ἐκείνων οἵτινες διεπνέοντο ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἰδανικῶν.

Ὁ ἀγὼν ὅμως οὗτος ὀσημέραι καθιστάμενος ἐμπαθέστερος καὶ φανατικώτερος ἤγαγε τὸν κ. Καταλᾶνον εἰς τὸ σημεῖον νὰ πυροβολήσῃ ἐναντίον προσώπων οἵτινες τυφλὰ ὄργανα τῶν ἐχθρῶν του ἠθέλησαν νὰ παρασύρωσιν αὐτὸν μέχρις ἐγκλήματος ἵνα το πλῆγμα κατ' αὐτοῦ ἐκ μέρους τῶν ἐχθρῶν εἶνε καιριώτερον καὶ ἡ ἐξόντωσίς του ἀσφαλεστέρα. Καὶ ὁ ἐπιδιωχθεὶς σκοπὸς τῶν ἐπέτυχε, ἡ ἀλήθεια ὅμως ἀνέλαμψε παμφαὴς καὶ ἡ προσαγωγὴ τοῦ κ. Καταλάνου εἰς τὸ ἐδώλιον τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἡ εἰς ἑξάμηνον φυλάκισιν καταδίκη του συνετέλεσαν ὅπως ἐκδηλωθῇ ἐναργέστερον ἡ ἀμέριστος τῶν ὁμοεθνῶν μας συμπάθεια ὑπὲρ τοῦ κ. Καταλάνου εἰς ὃν οἱονεὶ στέφανοι τιμῆς ἀπενεμήθησαν αἱ πράγματι ἐξοχοι ἐκφράσεις τοῦ Ἄγγλου ἀρχιδικαστοῦ ὅστις ἀπαγγέλλων τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου δὲν ἐκρατήθη ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ἕδρας του καὶ ἀναγνωρίζων τὸν ἄνισον ὅσῳ καὶ ἐθνικὸν ἀγῶνα τοῦ κ. Καταλάνου ἀνωμολόγησεν ὅτι μετὰ λύπης τὸ δικαστήριον μεγάλης τοιαύτην ἐξέδωκεν ἀπόφασιν κατὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου ὅστις ὅλην τὴν ζωὴν αὐτοῦ κατηνάλωσε καὶ πάντα τὰ ψυχικὰ αὐτοῦ κεφάλαια πρὸς συγκράτησιν ἑνὸς ἰδανικοῦ. ἀποβλέποντος εἰς τῆς πατρίδος τὸ μεγαλεῖον καὶ συμπίπτοντος μὲ ὅλους ἐκείνους τοὺς μυστικοὺς πόθους τοῦ ἔθνους.

Η Α. Μ. Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΕΝ ΚΥΘΡΑΙΑ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετέβη χθὲς τὸ δεύτερον εἰς τὴν πανεθνικὴν Κυθραίαν ὅπως παραμείνῃ ἐπὶ διήμερον λειτουργῶν σήμερον μὲν ἐν τῷ ἐν τῇ ἐνορίᾳ Συργανᾶς Ἱ.Ναῷ τῆς Θεοτόκου, αὔριον δὲ, Κυριακὴν ἐν Ἁγ. Ἀνδρονίκῳ. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν κατοίκων τῆς πολυανθρώπου ταύτης κώμης ὑπὲρ τοῦ προσώπου τῆς Α. Μακαριότητος θὰ λάβῃ ζωηροτάτην καὶ ἐξαιρετικῶς ἐμφαντικὴν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐκδήλωσιν ἐξ ἀφορμῆς τῶν ψευδολογιῶν αἵτινες ἐχαλκεύθησαν ὑπὸ τῆς γνωστῆς «Πατρίδος». Ὁ συντάκτης τοῦ ἐντύπου τούτου ὑπερβαίνων ἀπὸ χαρακτῆρος πᾶν καθιερωμένον ὅριον ἀντιπολιτεύσεως ὑπολαμβάνει ὅτι διὰ μεγεθύνσεως καὶ τοῦ ἁπλουστάτου συμβάντος καὶ τῆς ἀναγωγῆς αὐτοῦ εἰς μέγα ἐπεισόδιον, δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ αἰσθήματα τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ Παγκυπρίου πρὸς διαπρεπῆ Ἱεράρχην· ἀλλ' ὅταν ταῦτα δὲν εἶνε ὠνὴ τὰ ἀλλ' ἀπαύγασμα εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως παραμένει ἄνευ καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀποτελέσματος πᾶσα ἐκ προσωπικῶν λόγων προσβολή ὁποία εἶνε καὶ ἡ τοῦ πασιγνώστου τῆς «Πατρίδος» διευθυντοῦ. Τὸ ἐξογκωθὲν εἰς ἐπεισόδιον συμβὰν τῆς Κυθραίας ἔχει ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ ὡς ἑξῆς:

Ὅτε πρό τινος ὁ Μακαριώτατος μεταβαίνων εἰς Ἀκανθοῦν διήρχετο διὰ Κυθραίας καὶ προσεκλήθη ὅπως ἱερουργήσῃ, ὑπέσχετο ὅτι ἐπανερχόμενος θ' ἀνήγγελλε δι' ἐπιστολῆς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ ἐπιβαλλόμενον καθῆκον. Ἀφικόμενος λοιπὸν εἰς Λευκωσίαν καὶ εὐκαιρήσας ἔγραψε πρὸς τὸν κ. Ἀτταλίδην, ἐπίτροπον τῆς Ἐκκλησίας Χαρδικιωτίσσης ὅτι θὰ ἐπεσκέπτετο τὸ χωρίον κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον. Τοῦτο ἤρκεσεν ὅπως χολωθῇ εἰς τῶν λοιπῶν ἐπιτρόπων ὅστις δεχθεὶς καὶ ἐκ τῶν ἐν Λευκωσίᾳ γενναίων τῆς σπείρας ἀρχιγῶν εὐνοήτους εἰσηγήσεις ἠθέλησε νὰ κατακρατήσῃ τὰς κλεῖδας τοῦ Ἱ. Ναοῦ, οὗτινος ἕνεκα παρέστη ἀνάγκη ὅπως τὸ πλημμυροῦν τὸ προαύλιον τῆς Ἐκκλησίας πλῆθος καταβιβάσῃ ἀπό τινος παραθύρου παιδίον τι ἵνα διανοίγων τὴν θύραν παράσχῃ εἴσοδον εἰς τὸν ἀνσμένοντα μετ' ἀγωνίας κόσμον.

Ἀλλ' ἡ συνείδησις πολλάκις δὲν βραδύνει ἀλλ' ἐξεγειρεμένη διὰ τῶν καυστικῶν ἐπὶ κοινῇ πράξει ἐλέγχων προκαλεῖ τὴν μεταμέλειαν ἐν τοιαύτῃ ψυχολογικῇ καταστάσει εὑρεθεὶς καὶ ὁ ἀνευλαβῶς προσενεχθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην γενικῆς συγκινήσεως προσῆλθε μετ' ὀλίγον πρὸς τὴν Α. Μακαριότητα καὶ ἐζήτησε συγγνώμην διὰ τὴν κακὴν πρᾶξίν του δικαιολογηθεὶς «ὅτι δὲν ἐζητήθησαν παρ' αὐτοῦ αἱ κλεῖδες!»

Ἰδοὺ πόθεν ἤντλησαν τὴν ἀνευλαβῆ καὶ ἀηδῆ ἀρθρογραφίαν τῆς «Πατρίδος» οἱ μελανωταί, ἐλπίζοντες οἱ δειλαιοι διὰ τοιούτων μέσων κομματικὰ ὀφέλη ἀχαρακτήριστα.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΝ ΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΙ τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη τῇ ἑβδομάδι ταύτῃ ὁ ἰσολογισμὸς τῶν κοινοτικῶν-ἐκπαιδευτηρίων κατὰ τὸ διαρρεῦσαν σχολικὸν ἔτος 1908—1909. Τὸ Παγκύπριον δύναται οὕτω νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀκεραιότητα μεθ' ἧς ἐνοεῖ ἡ ἐθνικὴ μερὶς νὰ διοχειρίζηται τὰ κοινά, λογοδοτοῦσα ὡς ὀφείλει πρὸ τοῦ δημοσίου οὐτινος πᾶσα ἐπιτροπεία ἁπλῆ ἐντολοδόχος τυγχάνει. Προσεχῶς θέλομεν ἐπανέλθει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

ΑΦΙΚΟΝΤΟ εἰς Λευκωσίαν καὶ ἀνέλαβον ἤδη τὰ καθήκοντα ὁ κ. Σ. Μάκρίδης, Ἕλλην Πάρεδρος, τέως τοιοῦτος ἐν Ἀμμοχώστῳ, λειτουργὸς τῆς Θέμιδος πολύπειρος καὶ ἐμβριθὴς, καὶ ὁ κ. Νικόλ. Παπαδόπουλλος πρωτοκολλητὴς, ἀνὴρ κάτοχος ἐν ὑψίστῳ βαθμῷ τῶν διὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀπαιτουμένων προσόντων· ὁ κ. Παπαδόπουλλος ἀντικαθιστᾷ τὸν τεθέντα ὑπὸ σύνταξιν ἀρχαῖον πρωτοκολλητὴν κ. Ν. Καπάπε.

Ο ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ Ἕλλην Πάρεδρος ἐν Λευκωσίᾳ κ. Γ. Δημητριάδης ἀνεχώρησε τῇ ἑβδομάδι ταύτῃ εἰς Λάρνακα ὅπου διωρίσθη τακτικῶς δικαστής.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ προέβη τῇ ἑβδομάδι ταύτῃ εἰς τιμῶσαν αὐτὴν πρᾶξιν συμπληρώσασα τὸ Δικαστικὸν σῶμα διὰ νομομαθοῦς ἐγκρίτου, καθόχου πέντε γλωσσῶν, τοῦ κ. Β. Σερτσίρου, διανύσαντος τὸ στάδιον τῶν νομικῶν αὐτοῦ σπουδῶν ἐν Λονδίνῳ. Ὁ κ. Σέρτσιος διωρίσθη εἰς Κερύνειαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ εὐπαιδεύτου Ἕλληνος Πωρέδρου Κυρηνείας κ. Χρηστοπούλου, μετατεθέντος εἰς Πάφον.

ΜΕΤΑ φιλικῆς χαρᾶς ἀναγγέλλομεν τοὺς ἀρραβῶνας τῆς ἀβρᾶς, ἐρατεινῆς καὶ διακεκριμένης ἐπὶ μορφώσει Δίδος Μερόπης Σκουταρίδου μετὰ τοῦ κ. Μενελάου Μαρκίδου, τοῦ ἀρίστου τέως Καθηγητοῦ ἐν τῷ Παγκ. Γυμνασίῳ καὶ Παρθεναγωγείῳ, νῦν δ' εὐέλπιδος ὑποτρόφου τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου. Τοὺς ἀρραβῶνα, ηὐλόγησεν ὁ Πανοσιώτ. Ἡγούμενος Ἁγ. Νεοφύτου κ. Ἰακώβος παριστάμενον τοῦ ἐκλεκτοτέρου μέρους τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, ὅπερ ἄθροον ἔσπευσεν ὅπως διαδηλώσῃ τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ καὶ χαρμοσύνῳ συμβάντι τῆς ἑνώσεως διὰ συγγενικοῦ δεσμοῦ προσώπων ἐκ δύο ἀρίστων τῆς Λευκωσίας οἰκογενειῶν.

ΗΡΡΑΒΩΝΙΣΘΗΣΑΝ τῇ π. Κυριακῇ ἡ εὐειδεστάτη Δὶς Μαριτσα Ν. Γαβριηλίδου ἐκ Μόρφου μετὰ τοῦ ἐξ Ἄνω Ζώδιας ἀξιολόγου ἐμπόρου κ. Γ. Ἰακωβίδου Συγχαίροντες εὐχόμεθα ταχείαν τὴν στέψιν.

ΚΑΤΑ τὴν περιγραφὴν τῆς κηδείας τῆς ἀειμνήστου Μαρίνας χ: Σωκράτους παρελίπομεν ἐκ λάθους νὰ ἀναγράψωμεν ὅτι κατετέθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Κωνσταντινίδου στέφανοι καὶ ἐκ μέρους τῶν ἀξιοτίμων οἰκογενειῶν κ. Κ. Θουμίδου, Σ. Ζαμπακίδου καὶ χ'' Ἐλεγκοῦς Δημητρίου.

ΑΠΕΒΙΩΣΕ τῇ π. Τετάρτῃ ἐν Ἁγ. Κασσιανῷ δεκαέτις κόρη ἐκ διφθερίτιδος, καθ' ἃ λέγεται.

ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ ἱλαρᾶς, ἠπίας εὐτυχῶς μορφῆς, ὑπάρχουσι πλείστα ἐν Λευκωσίᾳ κρούσματα.

ΣΕΒΑΣΜΙΟΣ Δευΐτης, ὁ χ'' Παπᾶ Κωνσταντῖνος χ'' Σάββα, ἐπὶ 52 ὅλα ἔτη εὐεργετήσας ὡς ἱερεὺς τὴν κοινότητα Γερολάκκου ἀπέβιωσε τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐν ἡλικίᾳ 85 ἐτῶν κηδευθεὶς μετὰ τιμῶν ὑπὸ συμπάσης τῆς κοινότητος.

ΑΠΟ τῆς π. Πέμπτης ἐστήθη ἐν τῷ Νεκροταφείῳ περικαλλὲς μνημεῖον τοῦ ἀοιδίμου Κ Διανέλλου φιλοτεχνηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρίστου καλλιτέχνου κ. Ἀνδρ. Θυμοπούλλου.

Τὸ θαυμάσιον τοῦτο τῆς γλυπτικῆς ἔργον θέλομεν ἐλλείψει χώρου περιγράψει τῇ προσεχεῖ ἑβδομάδι.

ΚΑΤΑ τὴν ἑκδρομὴν τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου εἰς Μακεδονίτισσαν ἐξετελέσθησαν τῇ φιλοπάτριδι διδασκαλίᾳ τοῦ ἀρίστου γυμνασιάρχου κ. Χ. Νικολαΐδου ὑπὸ μαθητικῶν λόχων διάφορα στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν παρακειμένων λόφων ἐπιθέσεως καὶ ἀμύνης. ἐχορεύθησαν δὲ καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ μετὰ τῶν Κυπριακῶν τοιούτων. Τοιαῦται ἐκδρομαὶ περιττὸν εἶνε ὅπως ἐξάρωμεν ὁπόσον ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τὸ φρόνημα τῶν μαθητῶν, προπονουμένων δι' αὐτὸν εἰς τὰ βαρέα ἄτινα πᾶς Ἕλλην ἔχει καθήκοντα.

ΕΤΕΛΑΣΘΗΣΑΝ ἐν Κοΐρῳ τῇ προπαρελθούσῃ Κυριακῇ οἱ γάμοι τοῦ ἀρίστου νέου κ. Κωνσταντ. Ἰωαννίου ἐκ Κυθρέας τῆς Κύπρου μετὰ τῆς ὡραιοτάτης Δίδος Μαρίας Σ. Ζωγράφου ἐκ Λευκωσίας.

Τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους ἀντήλλαξεν ὁ διακεκριμένος συμπολίτης ἡμῶν κ. Κ. Μηλίδης πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐξάδελφος τοῦ γαμβροῦ.

Εἰς τοὺς νεονύμφους εὐχόμεθα τὰ βέλτιστα.

ΩΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ τοῦ Μουσείου ἐξελέγησαν κατὰ πλειονοψηφίαν οἱ κ.κ. Ἀντ. Θεοδότου, Θ. Θεοδότου, Λούης Ε. Λοΐζου, Φίλιος Ζαννέτος καὶ Ε. Κωνσταντινίδης, μέλλοντες νὰ διευθύνωσι τοῦτο ἐπὶ διετίαν.

ΕΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗ ἐν τῇ Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τὸ Συμβόλαιον μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς Κυπριακῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας Λεμησσοῦ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ ἐκ τῶν συνδρομητῶν τοῦ «Κυπριακοῦ Φύλακος» καὶ «Ζήνωνος» ὀφείλοντες καθυστερουμένας συνδρομάς των ὅπως ἐμβάσωσιν αὐτὰς πρὸς τὸ Τυπογραφεῖον «ἡ Λευκωσία» Ε. Κ. Πετρίδου καὶ Σίας ὅσῳ τὸ δυνατὸν τάχιον.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταστήσω γνωστὸν τοῖς φίλοις δημοδιδασκάλοις ὅτι ἐκδιδομένου ὑπ' ἐμοῦ ὁσονούπω γεωπονικοῦ βιβλίου «Στοιχεῖα γαλακτοκομίας τυροκομίας καὶ μελισσοκομίας» θέλω παράσχῃ δωρεὰν ἐν ἀντίτυπον εἰς πάντα ἐνεργοῦντα ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τούτου.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 20 Νοεμβρίου 1909.

Μεθ' ὑπολήψεως

Χριστόδ. Ἱερωνύμου.

Καθηγητὴς τοῦ Παγκ. Γυμνασίου.

ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
Κ. Γ. ΡΩΣΣΟΥ ΚΑΙ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

ΕΦΘΑΣΑΝ Ἡμερολογεῖται καὶ Καζιμίαι τοῦ 1910. Ὡσαύτως πλουσιωτάτη συλλογὴ πλεκτῶν Κομψοτεχνημάτων διὰ Γραφεῖα, Κυρίους, Κυρίας καὶ παιδία.

Τιμαὶ ὡς πάντοτε εὐθηνόταται.

Κ. Γ. Ρῶσσος & Ὑψηλάντης

ΠΩΛΗΣΙΣ ΑΜ

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ σύσκεψις τῶν κυβερνητῶν τῶν πολεμικῶν σκαφῶν.— Αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις.

Εἰς γενομένην σύσκεψιν ἐν τῷ θωρακτῷ «Ψόρρα» ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Θωρακτῆς Μοίρας, καθ' ἣν παρευρέθησαν πάντες οἱ κυβερνῆται πολεμικῶν σκαφῶν, ἀπεφασίσθη μετὰ προηγουμένην ἀνταλλαγὴν τῶν σκέψεων τῶν μετασχόντων εἰς τὴν σύσκεψιν τούτην ἀξιωματικῶν ὅπως συνταχθῇ ἔγγραφον πρὸς τὸν Στρατιωτ. Σύνδεσμον περιλαμβάνων τὰς ἑξῆς ἀξιώσεις.

1) Προκειμένου νὰ λαμβάνεται οἱαδήποτε ἀπόφασις περὶ τοῦ Ναυτικοῦ ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν οἱ ἀνήκοντες εἰς τοῦτο ἀξιωματικοὶ νὰ ἐρωτῶνται, μὴ δεχόμενοι τὴν ἀνάμιξιν τοῦ Συνδέσμου εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὸ μέλλον τοῦ Ναυτικοῦ.

2) Διατυπώνουσι τὴν ἀξίωσιν, ὅπως προκειμένου μετ' ὀλίγον νὰ διεξαχθῇ ἡ δίκη τῶν στασιαστῶν τοῦ Ναυτικοῦ ἀφεθῇ ἐντελῶς ἐλευθέρα καὶ ἀνεπηρέαστος ἡ Δικαιοσύνη, ὅπως ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν της, καὶ

3) Προκειμένου περὶ ζητημάτων πολιτικῆς φύσεως ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν ὅπως ἐρωτᾶται προηγουμένως καὶ τὸ Ναυτικόν.

Μετὰ τὰς ὡς ἄνω διατυπωθείσας ἀξιώσεις οἱ ἀξιωματικοὶ ἐξηκολούθησαν τὴν σύσκεψιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος νέων πολεμικῶν σκαφῶν μετὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀβέρωφ».

Περὶ τούτου πολλαὶ γνῶμαι διετυπώθησαν, αἵτινες κατέληξαν εἰς τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν, ὅπως ἀντὶ τῆς ἀγορᾶς νέων τορπιλλοφόρων, ἀγορασθῶσι δύο προσέτι ἀντιτορπιλλικά.

Τὰς ἀποφάσεις ταύτας οἱ συνελθόντες κυβερνῆται ἀνεκοίνωσαν εὐθὺς κατόπιν εἰς τὰ ἐπιτελεῖά των, ἅτινα ἐνέκριναν αὐτὰς καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν, ἀπεφασίσθη δὲ ὅπως οἱ κυβερνῆται τῶν πολεμικῶν πλοίων συνέρχωνται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, ἐκπροσωποῦντες καὶ τὴν γνώμην τῶν συναδέλφων των ἐν τοῖς ἐπιτελείοις τῶν πλοίων.

Τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον ὡς ἐγνώσθη ἀπεστάλη πρὸς τὸν Στρατιωτικὸν Σύνδεσμον.

Ἡ πολιτικὴ κατάστασις.— Ἡ ἀποσόβησις τῆς ὑπουργ. κρίσεως.— Αἱ ἀξιώσεις τοῦ στρατιωτ συνδέσμου.

Ἡ ματαίωσις τῆς συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν προπαρελθ. Δευτέραν ὀφείλεται μὲν εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Ρώμα καὶ εἰς τὴν ἀδιαθεσίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἀλλὰ ὡς ἐξηκριβώθη δὲν ἦτο ἄσχετος μὲ τὸ ἄρθρον τοῦ Στρ. Συνδέσμου περὶ τοῦ γεν. γραμματέως τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῷ «Χρόνῳ» Ἡ ἐντύπωσις παρὰ τῇ Κυβερνήσει ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου ἦτο εἰς ἄκρον ζωηρὰ διότι ὁ Στρατιωτικὸς Σύνδεσμος ἐπαρουσιάζετο δι' αὐτοῦ καὶ δημοσίως δίδων διαταγὰς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀφοῦ ἐζητεῖτο ὁριστικῶς ἡ ἀπόλυσις τοῦ γεν. γραμματέως τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας κ. Καββαδίου καὶ ἡ ἄμεσος παραίτησις τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Τζιβανοπούλου ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Ἀρχ. Ἑταιρείας.

Τὴν ἰδίαν ἑσπέραν συνεκροτήθη πολύωρον ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τὸ ὁποῖον ἠσχολήθη ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν ἀξίωσιν τοῦ Στρατιωτ. Συνδέσμου τόσον ἐν σχέσει μὲ τὸν κ. Καββαδίαν ὅσον καὶ ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐκκαθάρρυνσιν τοῦ Πρεσβευτικοῦ κλάδου καὶ τῶν ἄλλων κλάδων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐκ τῶν ἀνικάνων καὶ τῶν μὴ παρεχόντων ἐγγυήσεις πολλὰς τῆς εὐσυνειδησίας των ἐν τῇ διαχειρήσει τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς ὑπηρεσιῶν.

Διαρκοῦντος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου μετέβη ἐπιτροπὴ τοῦ Στρατ. Συνδέσμου ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ μετὰ τῆς ὁποίας συνεζητήθησαν αἱ ἀξιώσεις τοῦ Στρατ. Συνδέσμου.

Ἡ Κυβέρνησις ὡς δύναται νὰ ἐξαγγελθῇ ἐκ τῶν ἀνακοινώσεων εἰς τὰς ὁποίας προέβησαν ὑπουργοί τινες ὑπεχώρησε καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν ὑποσχεθεῖσα ὅτι θὰ ἐπιληφθῇ ταχέως τοῦ ἔργου τῆς ἐκκαθαρύνσεως των διαφόρων κλάδων μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

Ἡ τοιαύτη ἡ ματαίωσις τῆς συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς τῆς Δευτέρας ἀφοῦ προηγήθη τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἄρθρον τοῦ Στρατ. Συνδέσμου νὰ προκαλέσῃ διαφόρους φήμας καὶ συνεπείᾳ τούτων φόβους περὶ ὑπουργικῆς κρίσεως δικαιολογουμένου ὡς ἐκ τῆς καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἐπεμβάσεως τοῦ Συνδέσμου εἰς τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως.

Κατηνοήθη ὅμως ἑκατέρωθεν τόσον ἐκ μέρους τοῦ Συνδέσμου ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἡ ἐξώθησις τῶν πραγμάτων μέχρι τῶν ἄκρων ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ Κυβερνητικὴν κρίσιν ἥτις πάντας θὰ ἐδημιούργει ἐπικίνδυνον περιπλοκὴν τῶν πραγμάτων.

—Αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς.

Ὡς ἐγνώσθη ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις ὅπως λήξωσι τὸ ταχύτερον αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς ἀφοῦ ψηφισθῶσι ὡρισμένα νομοσχέδια ἐκ τῶν κρινομένων ὡς ἐπειγόντων

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ἀξιότιμε Κύριε,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης τρ. μ. Νοεμβρίου συνεταιρίσθημεν ἐξ ἴσου ἐπὶ 3 ἔτη ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν

"Γ. ΠΑΠΑ-ΣΑΒΒΑ & ΣΙΑ"

δι' ἁπάσας τὰς ἐργασίας τῆς Ἐμπορορραπτικῆς, τὰς ὁποίας θὰ διεξάγωμεν ἐν Κυρηνείᾳ καὶ ἐν τῷ καταστήματι τοῦ τέως Ἐμπορορραπτείου τοῦ ἑτέρου Ν. Χρ. Οἰκονόμου τὸ ὁποῖον ἐφωδιάσαμεν μὲ **ὅλα τὰ χρειώδη τῆς ἐποχῆς συμφώνως τοῦ τελευταίου συρμοῦ** ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἡμετέρου Γεωργίου Παπᾶ Σάββα ἐκ τοῦ χωρίου Πελλαπαΐς ὁ ὁποῖος καθ' ὅλα τὰ τελευταῖα ἔτη κατέγεινεν ἐν Αἰγύπτῳ εἰς ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ραπτικῆς, καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ὑπογράφῃ διὰ τῆς ἑταιρικῆς ἐπωνυμίας ὅλας τὰς τὴν ἑταιρίαν καὶ μόνον ἀφορώσας πράξεις κατὰ τὴν ἀπουσίαν δὲ τούτου θὰ ὑπογράφῃ καὶ ὁ ἕτερος ἡμῶν Ν. Χρ. Οἰκονόμου κατὰ τὸν κάτωθι ὅμως τύπον ἐκτὸς μόνον τῶν ὑποχρεούντων τὴν ἑταιρίαν δανείων τὰ ὁποῖα θὰ ὑπογράφῃ ὁ διευθυντὴς καὶ μόνος.

Διαβεβαιοῦντες ὅτι θὰ ἀφήνωμεν ὑμᾶς εὐχαριστημένους ὡς πρὸς τὴν συμμετρίαν, στερεότητα, καλλονὴν, ταχύτητα καὶ εὐθυνίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν παραγγελιῶν δι' ὧν εὐελπιστοῦμεν ὅτι θὰ ἔχητε τὴν καλωσύνην νὰ τιμᾶτε ἡμᾶς παρακαλοῦμεν ὅπως λάβητε σημείωσιν τῶν ὑπογραφῶν ἐφ' ᾧ

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως

Γεώργιος Παπᾶ Σάββα
Νικ. Χρ. Οἰκονόμου.

Ὁ Γ. Παπᾶ Σάββα θὰ ὑπογράφῃ
Γ. Παπᾶ Σάββα καὶ Σία
Ὁ Ν. Χρ. Οἰκονόμου θὰ ὑπογράφῃ
Διὰ **Γ. Παπᾶ Σάββα καὶ Σίαν**
Ν. Χρ. Οἰκονόμου.

Ἐν Κυρηνείᾳ
τῇ 11 Νοεμβρίου 1909.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Γνωστοποιοῦμεν τῷ Σ. Κοινῷ ὅτι ἐσχάτως ἐπρομηθευθημεν ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐργοστασίων τῆς Εὐρώπης **Λουλάκια** διαφόρων ποιοτήτων ἅτινα εἶνε ἀναδεδειγμένα περὶ τε τὴν ἐξαγωγὴν πολλῆς βαφικῆς ἐργασίας καὶ τὸν ἀμετάβλητον βαθὺν χρωματισμόν των.

Τὰ Λουλάκια ταῦτα πωλοῦμεν εἰς τιμὰς λίαν συμφερούσας, θελόμεν δὲ ἐξακολουθήσει προμηθευόμενοι τοιαῦτα διὰ τὴν ἀξιότιμον ἡμῶν πελατείαν.

Μία μόνον δοκιμὴ πείθει πάντα καλὸν βαφέα.

Ἐν Λευκωσίᾳ 30/12 Νοεμβρίου 1909

Θεόδωρος Κ. Ἰωακεὶμ καὶ Σία.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤ. ΕΛΛΗΝ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1908--1909

Α' ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΕΣΟΔΑ

Ἐξ ὑπολοίπου ἀπὸ τοῦ προηγουμ. ἔτους	£ 109. 2. 0
Μισθοὶ τῶν Διδασκάλων, Ἐνοίκιον, Ἐπιδιορθώσεις, Ἔπιπλα, Συντήρησις	» 616. 0. 0
Κυβερν. ἐπιχορήγ. α' ἡμίσου τοῦ ἔτους	» 140. 0. 0
» » β' » »	» 140. 0. 0
» » Προσθέτως	» 50. 0. 0
Ἐπιχορήγ. Ἀγ. Ἀντωνίου	» 10. 0. 0
Ἐνοίκιον καταστήματος	» 10. 0. 0
Χρέη	
Δάνειον ἐκ τοῦ Ταμιευτηρίου	» 160. 5. 2¼
Δάνειον ἐκ τοῦ Γυμνασίου	» 15. 17. 4⅗
Μισθοὶ καὶ δάνειον ἀπλήρωτα	» 93. 5. 6
	£ 1,344. 10. 4

ΔΑΠΑΝΑΙ

Μισθοὶ διδασκάλων	£ 405. 6. 0
» διδασκαλισσῶν	» 287. 10. 0
» ἐπιστατῶν	» 116. 18. 3
» ἀπλήρωτοι	» 88. 5. 6
Ἐνοίκιον Παρθεναγωγείου	» 55. 0. 0
» Σχολῆς Τριπλώτου	» 30. 0. 0
» Νηπιαγωγείου	» 18. 0. 0
» ἀπλήρωτον	» 5. 0. 0
Ἐπιδιορθώσεις	» 12. 4. 0
Ἔπιπλα καὶ σχολ. ὄργανα Παρθεναγωγ.	» 11. 0. 3
» » » Ἀστικ. Σχολῆς	» 75. 0. 1½
» » » Νηπιαγωγείου	» 47. 10. 2
Πληρωμὴ χρέους ἀπὸ προηγουμ. ἔτους	» 7. 10. 0
Ἐξόφλησις δανείου ἀπὸ Κυβερνήσεως	» 83. 5. 7
Διάφορα ἔξοδα	» 11 19. 8½
Ἐπίδομα εἰς διδασκαλ. τεχνικ. μαθημάτ.	» 90. 0. 0
	£ 1,344. 10. 4

Β' ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΕΣΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Σχ. ταμεῖον (πληρωθέντα παρὰ τῆς Κυβ.)	£ 420. 0. 0
Εἰσιτήρια Γυμνασίου	» 335. 15. 0
» Παρθεναγωγείου	» 39. 11. 0
Ἐξέταστρα Γυμνασίου	» 51. 17. 6
» Παρθεναγωγείου	» 4. 5. 0
Δικαίωμα πτυχίων Γυμνασίου	» 29. 0. 0
» » Παρθεναγωγείου	» 6. 0. 0
Ἐπιχορήγ. Κυβερν.	» 100. 0. 0
» Ἀγ. Ἀντων.	» 7. 0. 0
» Κυπρ. Ἀδελφότητος	» 300. 0. 0
Εἰσπράξεις ἐξ ἀγώνων	» 3. 1. 0½
Κέρδος ἐκ βιβλίων	» 23. 5. 8⅓
» » πιλικίων	» 6. 2. 3½
Δάνειον ὀφειλόμ. ὑπὸ δημοτ. παιδείας	» 15. 7. 4¾
	£ 1,341. 15. 5¼

Μισθοὶ διδασκάλων	£ 1,055. 15. 7½
» διδασκαλισσῶν	» 55. 0. 0
» ἐπιστατῶν	» 35. 10. 0
Μισθοὶ ἀπλήρωτοι	» 44. 14. 1½
Ἐνοίκιον Γυμνασίου	» 65. 0. 0
Ἔπιπλα καὶ σχολ. ὄργανα	» 11. 18. 6
Μικρὰ ἔξοδα	» 45. 4. 0
Δάνειον εἰς τὰ δημ. σχολεῖα	» 15. 17. 4¾
Πτυχίων καὶ πιστοποιητ. ἐκτυπωτικὰ	» 5. 9. 8½
Ὑπόλοιπον διὰ τὸ προσ. ἔτος	» 7. 5. 4
	£ 1,341. 15. 5¼

Ἐπιβεβαιοῦται ἡ ὀρθότης

Κύριλλος, Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, Πρόεδρος.

Α. Θεοδότου
Α. Φοινιεὺς
Ε. Γλυκὺς
Ν. Καταλᾶνος
Σ. Γ. Σταυρινάκης
} Ἐπίτροποι.

Ἐξετάσθη μετ' ἀποδείξεων καὶ εὑρέθη ὀρθὸς

Κ. Σαμοὴλ
Μ. Θ. Κακουλλῆς
} Ἐλεγκταὶ

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 9η Ὀκτωβρίου 1909.

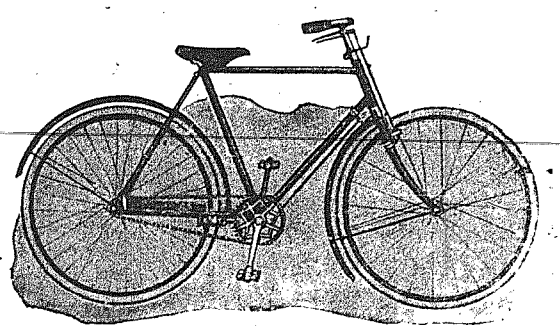

ΠΟΔΗΛΑΤΑ

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ·

Γνωστοποιῶ εἰς τὴν ἀξιότιμον πελατείαν μου ὅτι τελευταίως μετεκόμισα ἐξ Ἀγγλίας ποδήλατα διαφόρων ποιοτήτων καὶ τὰ ὁποῖα πωλῶ εἰς τιμὰς πολὺ συγκαταβατικάς.

Πληρωμαὶ εἴτε τοῖς μετρητοῖς εἴτε κατὰ δόσεις πρὸς 2 σελλίνια τὴν ἑβδομάδα ἢ πρὸς 8 σελλίνια τὸν μῆνα καὶ χωρὶς οὐδεμίαν προκαταβολήν.

Ἔχω μεγάλην ποικιλίαν ἐξαρτημάτων καὶ ἀναλαμβάνω πᾶσαν διόρθωσιν ποδηλάτων ἀντὶ πληρωμῶν.

Ποδήλατα ἔχω καὶ διὰ ἐνοικίασιν.

Τὸ κατάστημά μου εὑρίσκεται ἐν τῇ Κεντρικῇ ὁδῷ ἔναντι τοῦ γνωστοῦ καφενείου τοῦ κ. Θωμᾶ Γεωργιάδου.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πληροφορεῖται τὸ σεβαστὸν κοινὸν ὅτι ἱδρύσαμεν δικηγορικὸν Γραφεῖον ἐν Μόρφου καὶ ἕτερον ἐν Λεύκᾳ καὶ ἀναλαμβάνομεν πᾶσαν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων τῶν ἄνω χωρίων.

Ἐπιστολαὶ καὶ λοιπὰ σχετικὰ μὲ τὰ ἄνω γραφεῖα νὰ ἀπευθύνωνται εἰς Μόρφου ἢ Λεύκαν πρὸς τοὺς κ. κ.

Γ. Χ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΝ καὶ Σ. Γ. ΤΙΓΓΙΡΗΝ
Δικηγόρους.

Λευκωσίᾳ τῇ 16 11.909.

Γ. Χ. Ἰωαννίδης
Σ. Γ. Τιγγίρης.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΓΑΜΗΛΙΩΝ ΣΤΕΦΑΝΩΝ

ΚΑΙ

ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΛΑΜΠΑΔΩΝ

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΛΥΜΠΟΥΡΗ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ

Μεγάλη διαρκὴς παρακαταθήκη νεκρικῶν καὶ γαμηλίων στεφάνων καὶ ποικίλων λαμπάδων εἰς πλουσιωτάτας συλλογάς.

Ἀποθήκη παγούλων, βαλιτσῶν κλπ. Πώλησις χονδρικὴς καὶ λιανικῶς.

Μανδολίνα, κιθάραι καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ ἐξαρτήματα μουσικῶν ὀργάνων.

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ.

ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΑ

EDWAT SPONNA GEL

Βραβευθέντα ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων τῷ 1900, ἐστάλησαν πρὸς τὸν κ. **Ι. Οἰκονομάκον** παρὰ τοῦ Ἐργοστασίου καὶ πωλοῦνται παρ' αὐτῷ ὑπὸ ὅρους συμφέροντας καὶ κατὰ μηνιαίας δόσεις.

ΠΑΡΑ ΤΩ κ. **Οἰκονομάκῳ** πωλοῦνται ὡσαύτως Μανδολίνα, Κιθάραι, Βιολίαι, καὶ ὑπάρχει παρ' αὐτῷ πλουσία συλλογὴ νεωτάτων ᾀσμάτων καὶ ἄλλων Μουσικῶν συνθέσεων Ἑλληνικῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν ὡς καὶ χάρτης τῆς Μουσικῆς.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΑΓΟΡΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Σῖτος τὸ κοιλὸν	γρ.	50—56
Κριθὴ	»	18—20
Βρόμη	»	13—14
Ὄροβος	»	48
Ἄνισον ἡ ὀκᾶ	»	6
Λινόσπορος	»	2
Κουκκία ξηρὰ	»	2
Σταφ. μαῦραι	»	1½
» βρασταὶ	»	1½
Γεώμηλα	» παρ.	40—50
Κρόμμυα	»	25—28
Ἔλαια ἐντόπια ἡ λίτρα	γρ.	32
» ξένα	»	28
Βάμβαξ	»	30—32
Μαλλία	»	27
Οἶνοι τὸ γομάρι	»	60-160
Κουμανδαρία	»	220-250
Ρακὴ σούμα 20 β. ὀκᾶ	»	2

ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ

Ὄρυζα ὁ σάκκος	»	195
Σάκχαρον	»	340
Σάπων ἑλληνικὸς ἡ ὀκᾶ	»	8½

("Ολα μὲ λίραν Ἀγγλίας ἀρ 182)

ΤΥΠΟΙΣ «ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»
Ε. Κ. Πετρίδου καὶ Σίας.